

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS

Prenumerata:

Amerikoje ir užsieniuose
metams \$5.00
pusei metų \$2.50

KELEIVIS

636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

KELEIVIS

Lithuanian Weekly
Published in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1905

Address:

KELEIVIS
636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

NR. 21

SO. BOSTON, MASS., 1968 LIETUVOS LAISVĖS KOVOS METŲ GEGUŽĖS - MAY 22

64 - TIEJI METAI

"Keleivio" telefonas AN 8-3071

Second-class postage paid at Boston, Massachusetts

Atskiro numerio kaina 12 centų

Prancūzijoje neramumai apėmė visą kraštą

Studentai tebestreikuoja. Unijų federacija paskelbė visuotinį streiką. Darbininkai užima fabrikus, įstaigas. Reikalauja vyriausybę atsistatydinti.

Prieš porą savaičių pradėję streikuoti Sorbonos universiteto studentai tebestreikuoja. Juos pasekė ir kelių kitų universitetų. Ta dar nebūtų didelė nelaimė, bet blogiau, kai unijų federacija paskelbė visuotinį streiką. Jis apėmė kelis milijonus darbininkų. Jau per 100 įmonių yra darbininkų užimta. Kaikur streikininkai įkaitais pasiima įmonių vadovus. Renault automobilių fabriką užėmė streikininkai, nenorėdami nuobodžiauti, surengė jame net savo jėgomis koncertą.

Sustojo geležinkeliai, iš Paryžiaus aerodromo nebeskrenda lėktuvai, ir norintieji skubiai išvykti važami į Belgiją. Paryžiuje nebeveikia paštas, atmatų rinkėjai nebedirba, elektros stotys aplink Paryžių darbininkų užimtos, bet elektra dar teikiama. Žodžiu, padėtis yra labai rimta.

De Gaulle, kuris buvo išvykęs į Rumuniją, grįžo anksčiau, negu buvo numatęs. Jis tuoj tarėsi su savo vyriausybe. Penktadienį jis žada kalbėti tautai.

Ne tik komunistai reikalauja de Gaulle atsistatydinti. Tokį reikalavimą paskelbė ir buvęs ministras pirm. Mendes-France.

Kolkas prieš streikininkus jėga dar nepavartota. De Gaulle pareiškė, kad galima esą kalbėti apie reformas, bet suirutės jis nepakeis.

Visi su dėmesiu seka, kaip tie kilę dideli neramumai Prancūzijoje pasibaigs.

Stasys Bakanas staigiai mirė

Gegužės 17 d. širdies smūgis nutraukė seno Keleivio skaitytojo Stasio Bakano, apie 78 m. amž., gyvybę.

Velionis gyveno Bridgeville, Pa. Tai vienas iš senosios kartos veikliųjų asmenų, kurie kibo į kiekvieną darbą, kuris tik buvo reikalingas atlikti. Jis didelių nuopelnų turi SLA: sukūrė Bridgeville kuopą nr. 90, padėjo įsteigti Pennsylvanijoje trečiąjį apskritį, buvo veiklus jo suvažiavimų dalyvis. Veikė jis ir kitose vietos organizacijose. Nė vienas svarbesnis darbas nebuvo nudirbtas be jo rankos prikišimo. Jis buvo Keleivio ir Naujųjų bendradarbis.

Velionis paliko liūdinčias žmoną Barborą, podukras Gertrūdą Dargienę ir Mortą Leesonienę, kurioms reikiame gilia užuojautą.

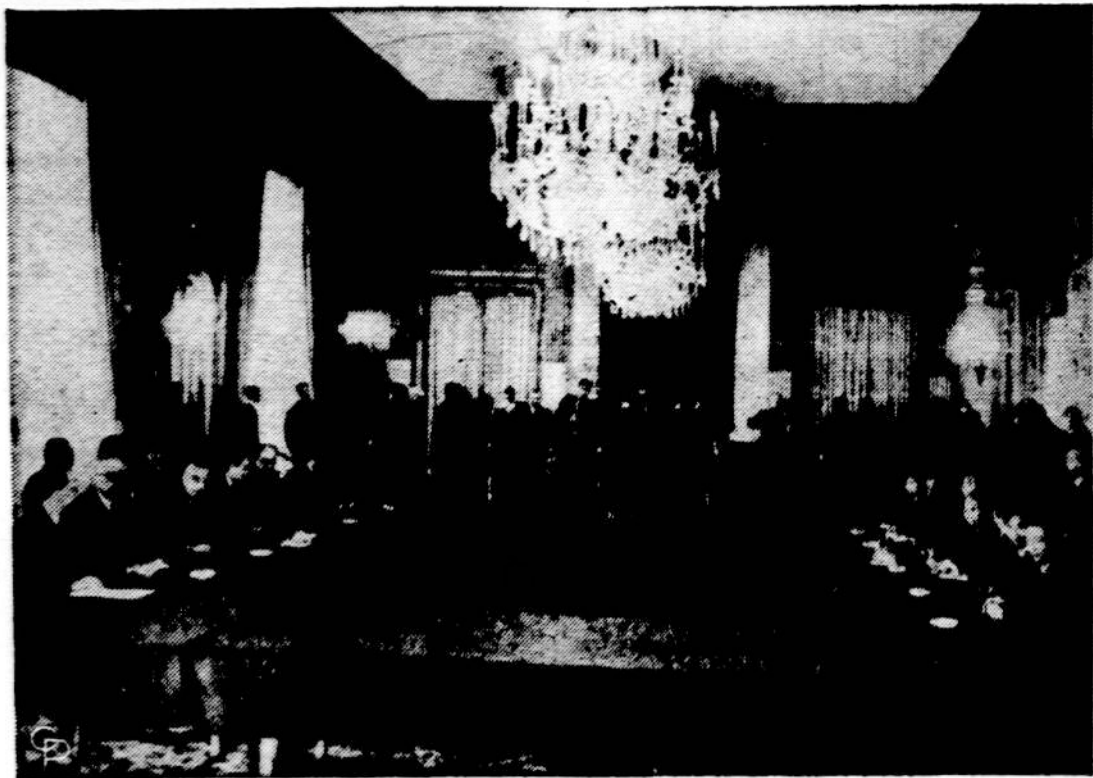
Greitai suvaldė studentus

Ir Chicagos universitete 60 negrų studentų buvo užėmę administracijos namus. Bet universiteto vadovybė jiems pranešė: kas neapleis patalpų iki 5 val. vak., tas bus suspenduotas, o kas nepasišalins iki 6 val. vak., tas bus pašalintas iš universiteto.

Studentai apiekdė patalpas dar prieš nustatytą laiką.

JAV pietryčių valstijose tornados padarė daug nuostolių. Žuvo 70 žmonių.

Londone dėl dujų sprogių sugriuvo 23 aukštų namo siena. 3 žuvo, 11 sužeidė.

Sitaip atrodė JAV ir Š. Vietnamo delegacijų taikos derybų Paryžiuje pirmojo posėdžio pradžia, į kurią buvo įleisti korespondentai su fotografais. Kairėje JAV, dešinėje Š. Vietnamo delegacija, gale fotografai ir korespondentai. Delegaciją skiria specialiai padirbtas keturkampis 5 jardų pločio stalas.

Kremliaus vadai Prahoje moko ir grasina

Maskva jaudinasi dėl įvykių Čekoslovakijoje. Į Prahą atvyko marš Griečko ir Kosygin.

Čekoslovakijoje pradėtos politinės ir ekonominės reformos labai nemalonios Maskvai ir jos satelitams. Ypač jų bijosi Rytų Vokietija ir Lenkija. Bet Čekoslovakijoje nėra sovietų kariuomenės. Jeigu ji būtų, tai tas reikalas jau būtų buvęs lengvai sutvarkytas. Bet kita padėtis, kai kariuomenei reikia įsakyti užimti Čekoslovakiją, nes tada jau pa-našu į sukilimo mąšinimą ir okupaciją. Maskva šiuo metu dar nenori tokį žingsnį paskubom žengti.

Ji tarėsi su savo satelitais, bet ir jų tarpe nėra vieningos nuomonės. Vengrija visai aiškiai ragina Maskvą nepakartoti 1956 m. įvykių (Tada sovietų kariuomenė tankais nuslopino vengrų sukilimą).

Padėčiai geriau ištirti į Prahą (Čekoslovakijos sostinę) atvyko Sovietijos krašto apsaugos ministras marš.

Griečko, o netrukus po jo ir pats premjeras Kosygin. Jie aišku, grasina dabatinei vyriausybei, kad ji per daug laisvų neįvestų, o iš antros pusės stengiasi padrasinti konservatyvų Čekoslovakijos komunistų sparną nusileisti. O tas sparnas yra dar gana stiprus. Ir komunistų partijos vadovybė dar tebesėdi nemažas konservatorių būrys. Taigi jie dar spirsis, kai bus pasiūlyta pasitraukti geruoju.

Dabartinės Dubcekio vyriausybės padėtis yra labai keblė. Jai tenka grumtis su savo pačios kaire ir dešine. Vieni nori grąžinti stalininę praeitį, o kiti, ištroškę laisvės, nori ją greitai tempu įgyvendinti visose srityse. Bet tai nėra prie širdies Maskvai, kurios Dubcekio vyriausybę negali nepaboti. Kaip jai pavyks iš tos sunkios padėties išvairuoti, tik ateitis parodys.

Komunistų partija vienintelė ir visagalė

Sovietų Sąjungos komunistų leidžiama Pravda rašo, kad reikalauji apriboti komunistų partijos galią ir leisti socialistiniuos kraštus veikti opozicijos partijoms yra priešinga socialistinės tvarkos demokratijai. Socialistinė demokratija, pagal Pravdą, reiškia darbo klasės teisę valdyti, kitaip tariant, tai yra proletariato diktatūra. O komunistų partija, pagal Pravdą, yra darbo klasės vienintelė atstovė, todėl ji ir turi teisę valdyti.

Socialistinė demokratija, sako Pravda, negali leisti kritikuoti komunistų partijos.

Tai, žinoma, netiesioginiai taikoma ir Čekoslovakijai, panorusiai daugiau laisvių.

Nužudyto negrų vado kun. dr. M. Kingo žmona (vidury su juodais akiniais) su "skurdžių žygio" dalyvių dalimi Washingtonė.

Taikos derybose Paryžiuje dar jokios pažangos

Daugiau nei savaitę posėdžiavo, bet vaisių nematyti. Kalbama ir žvalgoma į šalis, kas ten vyksta.

Taikos derybos tarp JAV ir Š. Vietnamo jau įžengė į antrą savaitę. Jau prikaltėta gana daug žodžių, bet tose kalbose tik pakartota tai, ką jau seniau abi šalys yra sakiusios. Tos kalbos tebuvo skirtos tik propagandai, visiškai neužsikabinant už jokio apčiuopiamo klausimo, dėl kurio galėtų sutikti abi pusės pradėti tartis.

Cia kalbant, vis dairo-masi į šalis, kas tuo metu vyksta Washingtonė, Hanojuje ir ypač Saigone. Tenyškėiai įvykiai atsilieps ir derybose. Sakysim, partizanų pasisekimas puolant Saigoną gali sumažinti P. Vietnamo vyriausybės pasiryžimą kietai spirtis prieš bet kokias nuolaidas komunistams. Dabar jo vyriausybė atsistatydino, nes ją daug kas kaltino dėl neveiklumo. Jei pavyktų sudaryti veiklesnę vyriausybę, kuri turėtų didesnį šalies pasitikėjimą, tas sustiprintų P. Vietnamo poziciją ir kartu būtų šaltas vanduo ant įkaitusių komunistų galvų.

Kiek ilgai dar bus Paryžiuje vedama propaganda ir kada bus pradėta kalbėti apie apčiuopiamą reikalą, nežinia. Bet galima laukti, kad kolkas šiaurės Vietnamas neskubės, nes jis deda daug vilčių į JAV prezidento rinkimus ir tikisi, kad bus išrinktas naujas prezidentas toks, su kuriuo bus galima lengviau susikalbėti, negu su dabartiniu, ir išspausi iš jo didesnių nuolaidų.

Bet ir amerikiečiai stebi realią padėtį fronte, kuri ir juos verčia atitinkamai elgtis ir neužsukti prie derybų stalo. Mat, sustabdžius Š. Vietnamo bombardavimą, komunistai nepaprastu tempu stiprina savo karines pajėgas. Jau kyla balsų, kad ilgesnis bombardavimo sustabdymas, leidžiant komunistams stipintis, gali būti amerikiečiams tikra savižudybė. Taigi iš šios padėties taip pat gali kilti naujų veiksmų, kurie nulems ir derybų eigą.

Mao Tse-tungas dar kovoja prieš Liu

Kinijos komunistų vadas Mao jau seniai kovoja su prezidentu Liu, bet net "kultūrinės revoliucijos" metu jam nepavyko jo sudoroti. Šiomis dienomis Kinijos komunistų spauda vėl pradėjo prieš Liu puolimus, vadinama ji net nacionalistų agentu, bet kol kas jis dar vis laikosi.

Automobilių unija pašalinta iš AFL-CIO

Prieš 12 metų Amerikos Darbo Federacija (AFL) ir Industrinių Organizacijų Kongresas (CIO) susijungė, jos prezidentu tapo ALF prezidentas Meanv. Tarp jo ir tarp buvusio CIO prezidento Reutherio didelės draugystės nebuvo nuo pat pradžių, o vėliau jų santykiai vis blogėjo.

Reuther nesutiko su Meanvy veda politiką, jis ją laidė konservatyvia. Reutherio nuomone, unijos turi ne tik savo algomis rūpintis, bet taip pat ir platesnėmis ūkio ir socialinėmis problemomis. Meanvy tam priešinosi.

Pagaliau Reuther nutarė su savo vadovaujama automobilių unija iš AFL-CIO pasitraukti. Formaliai ji pašalinta dėl to, kad nesumokėjo nario mokesčio už 3 mėnesius.

Automobilių unija turi 1.3 mil. narių. Reuther pradėjo pasitarimus su transporto (teamsterių) unija, kuri jau seniau iš AFL-CIO pašalinta. Ji turi pusantro milijono narių. Su ja galvojama sukurti naują unijų centrą.

Susekė teroristų organiz. Harleme

New Yorke susekta teroristų organizacija, kurios tikslas buvo sistematingai negrų gyvenamaj daly Harleme užmušinėti bent po vieną policininką kas savaitę ir tuo išprovokuoti policiją, kad pagaliau būtų galima sukelti maištą. Ginklų buvo numatyta gauti užpuolant ginklų sandėlius.

Suimti 6 asmenys. Visi jie negrai.

Dabar FBI paskleidė šitokią tariamo kun. dr. M. Kingo žudiko James Earl Ray nuotrauką. Ji padaryta Kalifornijoje šių metų vasario mėnesį.

Meksikoj suimtas Freddie Lee McKenzie, kuris padegė naktinį klubą Fort Worth, Tex., įmesdamas gazolino skardinę ir ją uždegdamas.

4 darbininkai - 6 laikraščiai

Naujiųjų gegužės 15 d. laidoje išspausdintas Franko Lavinsko neilgas laiškelis. Jis dabar vertas dėmesio ypač dėl to, kad gegužės mėnuo Lietuvių Bendruomenės yra paskelbtas spaudos mėnesiu.

F. Lavinskas rašo, kad 1914 m., pasirodžius pirmajam Naujiųjų numeriui, jis, tada gyvenęs Worcester, kartu su J. Karazija nupirkęs pirmojo numerio 50 egzempliorių, ir juodu juos išdalinę kitiems darbininkams.

F. Lavinskas tada gyvenęs kartu su kitais keturiais vyrais, iš kurių vienas nemokėjęs skaityti.

"Naujiųjų mūsų namuose buvo šešta "gazieta", rašo F. Lavinskas. "Jau atėdavo Kova, Keleivis, Lietuva, Laisvė, Pirmyn. Šešios gazetės į vieną trobą — tai ne baikos: visi burdingieriai, išėmus nerastinga Tamošių Krapą, vakarais turėjome užsiėmimą, — skaitėme ir diskutavome".

Keturi paprasti darbininkai, jokių aukštesnių mokslų nėję, ir šeši laikraščiai jų namuose! Ar tai neįsidėmėtinas faktas, verčias ir mus patikrinti savo sąžinę!?

LB Centro valdyba, paskelbusi gegužę spaudos mėnesi, gražiai rašo savo aplinkrašty:

"Spausdintas žodis yra pats efektingiausias taikos ginklas, kovojant už savo teises ir siekiant savų tikslų. Spauda mus informuoja, palaiko tarpusavio ryšius, auklėja, kultūrina, moko, nurodo klaidas ir nušviečia mums kelius, vedančius ateitį. Spauda yra mūsų dvasinė gyvybė. Lietuviškas spausdintas žodis mus prikelė laisvam gyvenimui ir tapo pagrindiniu mūsų tautos išlikimo laidu tiek pavergetoje tėvynėje, tiek išeivijoje. Spausdintą savo žodį turime gerbti ir mylėti, mes turime jį išlaikyti gyvą ir veiksmingą, nes jo mirtis bus ir mūsų pačių mirtis".

Tai didelė tiesa ir šventi žodžiai, tik liūdna, kad vis mažiau belieka tuos žodžius suprantančių ir pasiryžusių juos vykdyti gyvenime.

Šiandien nebėra nemokančių skaityti, dauguma išeivijos vidurinėsios ar jaunosios kartos baigus viduriniuosius ar aukštesiuosius mokslus, o kiek lietuviškų laikraščių jų šeimas ar paskirus asmenis lanko? Tada keturi mažamokliai darbininkai skaitė šešis lietuviškus laikraščius, o šiandien dažnu atveju šeši išmokslinti teskaito vieną. O rasime ir tokių, kurie neskaito nė vieno lietuviško spaudos lapelio. Net gėda tą tiesą pripažinti!

Ir taip mums vėl reikia knygnešių laisvėje ir kovotojų dėl lietuviško žodžio tada, kai jis nėra draudžiamas...

Koalicija su komunistais

Yra žmonių, kurie mano, kad kara Vietname labai lengvai būtų galima baigti, jei ten būtų sudaryta koalicinė su komunistais vyriausybė. Ir nuostabu, kad taip galvoja net, rodos, šiaip išmintingi žmonės. O iš tikrųjų tai žmonės, kuriuos pats Leninas pavadino "aklais nebyliais", "jaunais kvailiukais", arba kurie sąmoningai gudriai siūlo tik jiems naudingą sumanymą.

Toks bendradarbiavimas su komunistais, sudarant koalicinę vyriausybę, nėra nauja mintis. Tokių valdžių jau pakankamai buvo. Gerai žinomas ir jų likimas. Prisiminkime tik kelis pavyzdžius.

Kai Leninas 1917 m. nuvertė Rusijos laikinąją vyriausybę, jis nesutiko sudaryti vyriausybės su socialdemokratais, socialistais revoliucionieriais ir liberalais, nes numatė, kad negalės joje vaidinti vadovaujančio vaidmens. Bet jis sudarė koaliciją su kairiaisiais eserais, kurių dauguma buvo jauni nesubrendę revoliucionieriai inteligentai. Pats Leninas savo artimųjų tarpe tyčiojosi iš jų dėl jų politinio nesubrendimo, nepatyrimo ir pasitikėjimo kitais ir vadino juos "politiniais kvailiukais". Tik šiuos "politinius kvailiukus" jis ir tepriėmė valdžią, bet ir juos pakenkė tik tol, kol jie pritarė visiems komunistų darbams. Tačiau, kai jie pasipriešino komunistų daromai taikai su Vokietija, ūkininkų apiplessimui, civilinio karo plėtimui sodžiuje, komunistai

tuoj juos "sutvarkė": partiją uždarė, o vadus pasodino į kalėjimą. Nuo to laiko Sovietų Sąjungą valdo vieni komunistai.

Ne kitaip buvo ir kitose komunistinėse valstybėse. Dar karo metu komunistai paruošė planą valdžiai Europos valstybėse pagrobti į savo rankas, prisidengę gražiomis iškabomis: "liaudies demokratija", "koalicinės vyriausybės", "socialistinis frontas", "vieninga socialistų partija" ir t.t. Visur, kur tik komunistai pagrobė į savo rankas, prisidengę gražiomis iškabomis: "liaudies demokratija", "koalicinės vyriausybės", "socialistinis frontas", "vieninga socialistų partija" ir t.t. Visur, kur tik komunistai pagrobė į savo rankas, prisidengę gražiomis iškabomis: "liaudies demokratija", "koalicinės vyriausybės", "socialistinis frontas", "vieninga socialistų partija" ir t.t. Visur, kur tik komunistai pagrobė į savo rankas, prisidengę gražiomis iškabomis: "liaudies demokratija", "koalicinės vyriausybės", "socialistinis frontas", "vieninga socialistų partija" ir t.t.

Ir štai jums Lenkija. Maskva, kartu su Lenkijos komunistais, į valdžią įtraukė ir ūkininkų partiją, bet netrukus jos atstovas Mikolajikas, buvęs net ministro pirmininko pavaduotoju, buvo priverstas pasitraukti iš užsienį.

Panašiai atsitiko ir Rytų Vokietijoje, kurią sovietų kariuomenė užėmė 1945 m. Ten, okupacinei valdžiai vadovaujant, buvo sudaryta koalicinė vyriausybė iš komunistų, socialdemokratų ir krikščionių demokratų. Netrukus krikščionys demokratai buvo išskaidyti, o socialdemokratų partija sujungta su komunistų į "Vieningą socialistų partiją", kurioje socialdemokratai teko tik komunistų pastumdėliai.

Panašaus galo susilaukė tos "koalicijos" Bulgarijoje, Čekoslovakijoje, Jugoslavi-

Veidų išraiškos rodo, kad JAV delegacijos nariai nėra lengva derėtis su Šiaurės Vietnamu Paryžiuje. Viršuje dešinėje JAV delegacijos vadovas ambasadorius Averell Harriman, kairėje jo pavaduotojas Cyrus Vance. Apačioje š. Vietnamo delegacijos vadovas Huan Thuy.

Kas kitur rašoma

KODĖL MAŽAI TEŽINOM APIE SAVO PRAEITĮ?

Tuo klausimu Dirvoje rašo Česlovas Gedgaudas. Jis tarp kitko šitaip pasisako:

"P. Klimas savo prū-

joj, Rumunijoje, Vengrijoje, ir Šiaurės Vietname. Visur buvo taip, kaip ana žmonių patarlė sako: neik su vėliu obuoliauti, nes paliksi be krepšio ir be obuoliu. Taip buvo ir su komunistais drauge į valdžią įėjusiems: kol jie komunistams buvo naudingi, tol galėjo ten sėdėti, o kai pasirodė neberekalingi, buvo išmesti kaip nudėvėta pirštinė.

Atsiminkime, kad komunistai ir Lietuvoje pirmą nesudarė vien savo partijos vyriausybės. Joje buvo ir nekomunistų. Tai buvo vadindamoji "liaudies vyriausybė", graži iškaba, už kurios stovėjo visagalys komunistas. O kai atėjo tinkamas laikas, ir ta iškaba buvo numesta į šalį.

Visiškai aišku, kad ne kitoks būtų ir Pietų Vietname sudarytos su komunistais koalicinės vyriausybės likimas. Ji tik padėtų komunistams per trumpą laiką į savo rankas paimti visą valdžią ir savo pirmųjų dienų "sąjungininkus" likviduoti. Todėl ir Pietų Vietnamo prezidentas pareiškė, kad jis nesutiks tokios vyriausybės sudaryti, nes tai būtų savivadybės veiksmas.

Todėl ir galima sakyti, kad tokios koalicijos tenori tik patvis komunistai arba tie jau Lenino pašaipiai apibūdintieji "akli nebyliai", apie kuriuos jis dar sako: "Jie nieko nemato, nieko negirdi, nieko aiškaus negali pasakyti. Tai politiniai kvailiai. Jie parduos mums virvę, ant kurios mes juos pakarsime".

Nuostabu, kad ir tiek pavyzdžių regėjus ir pergyvenus, tokių "politinių kvailių" dar ir šiandien netrūksta.

sų istorijoje mini mūsų ankščiau karalių dinastijų geneologinius sąrašus. Kryžiuočiai, juos sustatę, pavadino juos "Liber filiorum Belial" — Vėlinio vaikų knyga.

"Paties bažnyčios vado nei kiek negeresnis leksikonas. Popiežius Honorius III (mirė 1227 m. Kel. red.) laiškų iškilioja Pamario kunigaikštį Šventapolių, grasi- na ekskomunika, kam susidėjęs "Cum infernali lithuanorum" — su pragariškais lietuvišiais.

"Kai kryžiuočiai, po ilgų kovų numalšinę prūsų sukilimą, klasta pagavo jo vadą karalių Paupinį (Pipin), jie perskrodė jam pilvą ir, prikalė grobus prie šventojo ažuolo, gaminio nelaimingą aplink, kol jisai savo viduriais keleriojai apjuosęs medį, galų gale mirė.

"Apie Galyčiaus kunigaikštį Danylą patys slava praminė patarlė: "Danylo plocho živeši, Litvoju oreši" — Blogai gyvenai, Danyla, lietuvišiais ardama.

"Kazimieras, lenkų karalius, nustatė jotvingiams už atsisakymą krikštintis mirties bausmę. Retai kuris nusileido, tokia buvo jų tautinė savigarda. — ir išais kaimais, išstisom apskritim jie tapo nežūrint amžiaus ar lyties išžudyti.

"Popiežius tuo tarpu už tuos žygdarbius skirdavo iš anksto pilną nuodėmių atleidimą, kaip didžiausią nusipelnusiems platinant katalikybę.

"Galima būtų tą žiaurumą pripasakoti tiek, jog skaitytojų kelias dienas miegas neimtų.

"Tas teroras - genocidas buvo samoningai ir nuosekliai suplanuotas bei vykdomas prisidengiant religijai: jisai nei kiek nesiskiria nuo ispanų konkvistorių metodų Vidurio bei Pietų Amerikoje. Aišku, jog tokioj šviesoj pastatyti praeities santykius su bažnyčia mūsų atsakingi valdžios organai nedrįso. Giliai ir nuosirdžiai religin- goj šaly kaip Lietuva tai būtų privedę prie riaušių ir

"netikėlių vyriausybės" nuvertimo. Liaudis tiesiog atsisakytų patikėti, jog jos gerbiama bažnyčia taip elgėsi. Todėl visa kaltė, labai paviršutiniškai paminėta, buvo suversta križiuočiams, bet tie juk tebuvo popiežiaus dešinioji kardu ginkluota ranka.

"Tuos visus nemalonius dalykus tada buvo nutarta apeiti tytom, kad neužgavus oficialios religijos organų ir nekirsinus tautos. Bet kuomet pradėdama nutylėti vienas faktas užkliūna kitą, susidaro didėjanti melo grandis, ir palaipsniui vis didesnė mūsų istorijos dalis lieka tamsioje, o likusioje sunku susigaudyti."

KAD VISI SOKTŲ KAIP VIENAS

Chicagoje liepos 7 d. bus JAV ir Kanados III-ji tautinių sokių šventė. Jos programą atliks šimtai sokių, kurie šiuo metu smarkiai ruošiasi. Kad visų sokių grupių šokimas būtų suderintas, rūpinasi Jadvyga Matulaitienė su savo padėjėjomis Genovaitė Breichmanienė ir Galina Gobiene.

Paskutinioji, kalbėdama su Naujienu korespondentu Alfonsu Naku, pareiškė, kad svarbiausias rūpestis yra, — "kad visi soktu kaip vienas, kaip vienos didelės grupės nariai".

Išsidėmėtina, ko G. Gobiene padėdauja iš šventės susirinkusių tautiečių:

"...kad tautiniai šokiai būtų tik arenoje, kad nedarytų antros "šventės" tarpusavy besinekučiuodama publika, palaidi mažamečiai vaikai. Šokantis jaunimas yra labai jautrus ir publikos laikyseną labai gerai junta".

I korespondento klausimą kalbų reikalui, G. Gobiene atsakė:

"Nuo tu kalbų tai apsaugok, svieteli! Kad tik tie visuomenininkai kalbomis nepagadintų jaunimo ūpo. Reikia nepamiršti, kad prieš šventę šeštadienį gi bus repetitijų repetitijos, ir jaunimas bus išvargintas. Jeigu jiems dar reikėtų, išrikiuotiems arenoje valanda, kad ir pusvalandį, stovėti nieko neveikiant, tai būtų virš jėgų. Tegu visuomenininkai leidžia kalbėti jaunystei, gražiem įdėjimams, per kuriuos reikšis jaunimo siela".

Tai šokių šventei uoliai ruošiasi ir Bostono šokėjai, kuriems jau 31-sius metus vadovauja Ona Ivaskienė. I pirmąsias dvi šokių šventes suplaukė tūkstančiai net iš tolimu ruo Chicago vietovių. Reikia manyti, kad šiemet, jubiliejiniais metais, jų suplauks dar daugiau, negu i pirmąsias šventes.

VYSKUPAI PRIEŠ TAUTINES PARAPIJAS

J. Pr. Naujienose (gegužės 11 d.) rašo, kad JAV negrų kunigų yra 130 ir vienas vyskupas. Jų 58 susirinkę nutarę pagrįsinti JAV katalikų bažnyčios vadovų, kad, jei ji "nenakais savo ligišiolinės politikos ir neatmes visu raziemo formų, tai bažnyčia taps negrams nepriimtina, ir nė vienas negras neatsivers į katalikybę.

Amerikos vyskapai, tos rezolucijos išsigaundę, ir St. Louis Konferencijoje nutarę duoti negrams beveik viską, ko jie reikalauja.

I tai atsiliepė ir Amerikos Lenku Susivienijimo organas Dziennik Związkowy". Jis gegužės 4 d. vedamajame rašo:

"Toks negrų kunigų nusistatymas Amerikos hierarchijos greičiausias reagas tenkinant negrų pagėidavimus yra didelė pamoka Polonijai (Amerikos lenkams) ir lenkų dvasiškams.

"Primename, kad ta pati Amerikos vyskupų viso krašto konferencija, kuri praėjusią savaitę gavusi juodžių kunigų grupės su juodžių vyskupu priešakyje perspėjimą rezoliuciją, priėmė juodžiams naudingą rezoliuciją, pernai balandžio konferencijoje buvo nutarę si prašyti popiežiaus leidi-

mo panaikinti tautines parapijas, jų tarpe ir lenkų parapijas, kurių Amerikos krašte yra 875. Už tokių parapijų likvidavimą balsavo ir lenkų vyskupai. Atsiminkime, kad keli lenkų kunigai buvo nuteisti ir ištremti iš Chicago dėl jų darbuotės Polonijai ir lenkų reikalams. Atsiminkime, kad Chicago arkivyskupo kurija užgrobė 4 lenkų kapines ir su jomis "kapinių fondą" apie 12 milijonų dolerių". (Visur mūsų pabraukta. Kel. red.).

"Atrodo, jog tokio Amerikos hierarchijos priešlenki-

ko nusistatymo priežastis, greta nutautinimo politikos, yra dar ta tradicinė lenkų ištikimybė bažnyčiai. Lenkai kiekviena proga skelbia si esą ištikimi Bažnyčiai ir hierarchijai, net tuo atveju, kai susiduriama su neslepia- mu nusistatymu iš Rymo katalikų bažnyčios pusės".

Tas lenkų laikraštis sako, kad reikia pasekti negrų pavyzdžiu — pagrįsinti, kad katalikų bažnyčia taps nepriimtina. Jis savo straipsnį šitaip baigia:

"Jei lenkai išeiviai per 15 metų būtų laikę tokio nusistatymo ir pagrįsint hierarchijai, kad pereis į Tautinę lenkų bažnyčią, jei hierarchija nepagerbs popiežiaus "Exsul Familia" konstitucijos ir neįsteigs lenkiškų parapijų su lenkais klebonais, tai, be abejo, tokios parapijos būtų įsteigtos (Jis turi galvoje parapijas po Antrojo pasaulinio karo atvykusiems lenkams. Kel. red.), ir, be to, tokie lenkų dvasininkai kaip kun. Li-sewskis, kleb. Rybaczys ir kun. Krol nebūtų ištremti iš Chicago, o veiktu savo Polonijos tarpe".

J. Pr. savo straipsnį taip baigia:

"Veltui lietuviai katalikai laukia, kada tokį vedamąjį išsidės Amerikos Lietuvių Katalikų Susivienijimo organas."

Maloni naujiena knygų mėgejams!

Amerikos Lietuvių Socialdemokratų Sąjungos Literatūros Fondas yra išleidęs vertingų knygų. Jis, norėdamas, kad tos knygos greičiau paplistų mūsų visuomenės tarpe, nutarė

JŲ KAINAS SUMAZINTI DAUGIAU NEGU PER PUSĘ.

LIETUVA BUDO, Lietuvos nepriklausomybės akto pasirašytojo Stepono Kairio atsiminimų I tomas, 416 psl. Čia įdomiai pavaizduojamas lietuvių tautinio atgimimo laikotarpis iki 1905 metų. Priede daug dokumentų \$2.00

TAU, LIETUVA, Stepono Kairio atsiminimų II tomas, 480 psl.

Kaina buvo \$6.00, dabar \$2.00.

DIENOJANT, žymaus veikėjo, knygnešių karaliaus sūnaus Kipro Bielinio atsiminimų I tomas, 464 psl. Knygoje vaizduojamas spaudos draudimo metas, knygnešių laikai, jų organizacija ir kt., pridėta daug dokumentų

Kaina buvo \$6.00, dabar \$2.00.

PENKTIEJI METAI, Kipro Bielinio atsiminimų II tomas, 592 psl. Knygoje vaizduojamas 1905 m. revoliucijos sąjūdis Lietuvoje — pirmieji revoliuciniai "pamokslai", savos valdžios kūrimas, didieji dvarų streikai ir kt. Priede daug įvairių dokumentų.

Kaina buvo \$6.00, dabar \$2.00.

TERORO IR VERGIJOS IMPERIJA SOVIETŲ RUSIJA, parašė Kipras Bielinis, 309 psl. Joje vaizduojama aprašoma komunistų teroras pabaltiečiai vergų stovyklose ir kt

Kaina buvo \$2.50, dabar 75 centai

Prašant atsiųsti paštą, pridedama 20 centų. Jei bet kuri iš šių knygų prašoma pasiųsti paštą, tai pridedama po 30 centų už kiekvieną.

ISIGYKITE SIAS ĮDOMIAS KNYGAS!

Šitos knygos gaunamos Keleivio administracijos 636 Broadway, So. Boston, Mass. 02127

KAS NIEKO NEVEIKIA,
TO NIEKAS NEPEIKIA.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO RASO,
TAS DUONOS NEPRASO.

Ar Niujorkas laukia Gražinos?

Prieš metus su trupučiu čia teko rašyti apie "Gražiną", kai ji buvo ruošiamas Chicago Opera House scenai. Pereitos gegužės 20 ir 21 dienomis Jurgio Karnavičiaus muzikinis kūrinys, pagal Adomo Mickevičiaus poemą, ten buvo pastatytas. Pirmą kartą po bene 30-ties metų ir pirmą kartą iš viso laisvajame pasauly.

Po premjeros Chicagoje "Gražina" susilaukė daug recenzijų savoje ir svietimoje spaudoje. Recenzijos buvo perdomios palankios. Jeigu buvo kiek neigiamos kritikos, tai tik dėl per lėtos veiksmo slinkties, dėl kareivių nekareiviško žygiavimo, dėl Gražinos nepanašumo į Liutaurą, kai pirmojo spektaklio Gražina atrodė truputį pertrapi. Bet beveik visuotiniai buvo sutikta, kad tiek solo dainininkai, tiek chorai (ir ypatingai chorai!) savo vaidmenį atliko pasigėrėtina.

Turėjome iš Vokietijos atsivežę porą puikių ansamblių. Laikas ir prabanga juos suėdė. Jei dar visai neprisibaigė, tai jų padėtis šiuo metu labai jau liūdna. Nežinau, kokių stebuklų išauš Chicago Lietuvių Operos choras. Bet jis yra, ir tai ne betkoks. Yra choras, kurio mums pavydė ne tik kitos Chicago etninės grupės, bet kurio pavydė ir tikrieji amerikiečiai. Tas choras, vėl kažkokiu stebuklu, dar ne tik nesilpnėja, bet, greičiau, tvirtėja. Kiekiu ir kokybe. Jame yra daug balsų, kurie gali tikti solo partijoms. Juos, tai viena, tai kita, dirigentas neretai ir panaudoja.

Keletą solistų jau turėjome keturiasdešimt dešimtąjį. O dabar turime kelio. Ne šiaip sau kokių, tarpusavy pasidainavimui, bet turime ir tokių, apie kuriuos su nuostaba rašo Chicago didžiosios spaudos muzikos kritikai. Tik prisiminkime pagrindinių "Gražinos" rulių žvaigždes: Danutė Stanikaitė, Lilija Sukytė, Daiva Mongirdaitė, Stasys Baras, Arnoldas Vokietaitis, Algirdas Brazis, Jonas Vaznelis, Algimantas Grigas, Stefan Wick. Paskutinis, tiesa, lenkų tautybės, bet jis, turbūt, su mumis jau visam pasiliks, nes kelis kartus gausimi skaičiumi lenkai Chicagoje nieko panašaus į mūsų operą nesukuria ir šiam solistui darbo neduoda. Tai, sakau, tik tuos čia išvardinau, kurie "Gražinoje" dainavo. Jie dar ne visi, ypač ne visos.

Pagaliam, turim Aleksandrą Kučinską. Dirigentą, kuris yra įvertintas savų ir svietimų, kuris Chicagoje sudirgavo tuziną operų, nors paskutinius porą metų ten ir nebegyvendamas, o profesoriaudamas tolimame Washingtone, Seattle mieste. Ir turime tokius entuziastingus, kvalifikuotus chorų vadovus, kaip Alice Stephens, Alfonsas Gečas ir Faustas Strolia.

Kam visa tai čia primenu, skaitytojas jau žino. Taip,

todėl, kad visi šitie stebuklų ladarai birželio 2 d. bus New York'e ir "Gražiną" patieks statiškoj formoj. Kitaip sakant, bus kareivių be šautuvų, bus scena be dekoracijų, bus Gražina be šarvų, ir Liutauras nežengs į užkurtą laužą. Žinoma, šitaip truputį prasciau, bet užtat gerokai pigiau, nes nebus rūpesčio dėl dekoracijų, dėl butaforijos, dėl šimto kitų dalykų. Svarbiausia, bus patiekta J. Karnavičiaus "Gražinos" muzika. Bus solistai ir kone simtabalsis choras.

New Yorkas, kai keturiasdešimt dešimtais čia atsiradome, buvo garsus muzikiniu skoniu. Lietuviškasis New Yorkas, žinoma. Tuomet newyorkiečiai su svečiais iš Bostono ir kitų Naujosios Anglijos lietuviškųjų miestų miestelių pripildydavo, berods, Carnegie Hall rėmus. Žinau, kad pernai pavasarį į Chicago tik retas iš New Yorko ir Bostono teatreklėjo, nes tūkstantis mylių tai ir šiais laikais dar šitą reikią. O dabar — "Gražina" pati ten pas juos. Tai iš anksto jau baisiai įdomu, kokie gi bus publikos skaičiai 1968-aisiais? Baisiai įdomu, kaip Chicagoje bandymas pas lietuvišką kultūrą pasimeilinti broliams užtūkstancio mylių pavyks? Nes tik nuo to daug pareis ateities panašus kultūrinis bendradarbiavimas...

Alfonsas Nakas

LAWRENCE, MASS.

Metinės pamaldos ir gegužinė

Lietuvių tautinė katalikų parapija kasmet iškilmingai švenčia Kapų puošimo dieną. Ta proga gedulingos pamaldos bus ketvirtadienį, gegužės 30 d. 11 val. ryto Tautinėse kapinėse prie North Lowell kelio Methuene. Jas laikys kun. Julius Gaspariūnas. Per pamaldas giedos šv. Marijos choras, kuriam vadovauja parapijos vargonininkė Joanne Kerry.

Po pamaldų bus gegužinė su menine programa, dainos ir šokiai. Jai vadovaus Vladislava ir Stasys Kundrutai. Bus skanių valgių, kuriuos pagamins Marija Golubickienė ir Marija Petrukevičiūtė. Bus įvairių laimėjimų vaikams ir suaugusiems. Šį reikalą tvarkys parapijos pirmininkas Leopoldas Piesliak.

Visi prašomi tą dieną skirti mūsų ruošiamoms iškilinėms.

Kleb. J. Gaspariūnas, A.B.
ir
Parapijos Komitetas

AUSTRALIJA

Paskirtas Vliko atstovas

Vyriausias Lietuvos išlaisvinimo Komitetas savo atstovu Australijoje paskyrė inž. Juozą Lapšį, gyv. Glenunga (Adelaideje).

CHICAGO, ILL.

Nauja Alto vadovybė

Amerikos Lietuvių Tarybos Chicago skyrių sudaro keturių srovių atstovai, po 7 iš kiekvienos. Socialdemokratams atstovauja Algirdas Puzauskas, Juozas Skorubskas, Jonas Valaitis, Mykolas Pranevičius, Mikalina Baronienė, Pranas Banionis ir Vincas Mankus.

Tarybos valdybą sudaro šie asmenys: pirm. A. Puzauskas, vicepirm. J. Skorubskas, kun. A. Stasys, R. Staniūnas ir J. Pakalka, sek. V. Mankus, vykd. sekr. P. Kilius, išd. A. Valionis, sek. J. Švitra.

SOKIŲ ŠVENTĖS
BILIETAI

Liepos 7 d. Chicagoje bus JAV ir Kanados lietuvių III tautinių šokių šventė. Bilietai jau parduodami. Jų kainos — 7,65, 4,3 ir 2 doleriai. Chicagoje gyvenantieji gali gauti Marginiuose, o iš kitur atvykstantieji gali užsisakyti paštą, kartu siunčiant čekį ar pašto orderį su savo adresuotu voku ir pašto ženklų šiuo adresu:

Lithuanian Folk Dance
Festival,
2511 West 69 Street,
Chicago, Ill. 60629.

KAPŲ PUOŠIMO DIENOS
SIMTMETIS

Prieš 100 metų, tai yra 1868 m. gegužės 30 d. pirmą kartą buvo oficialiai minima Kapų puošimo diena Washingtono žuvusiems kariamiesiems pagerbti.

Zuvusiųjų karių kapų puošimas prasidėjo dar civiliniam karui nepasibaigus, kada Vicksburgo ir Columbuso (abu Mississippi valstijoje) ir Charlestono (esantčio So. Carolinos valstijoje) moterys puošė (šiauriečių ir pietiečių) karių kapus. O kai karui pasibaigus kariuomenės vadu tapo gen. John Logan, jis 1868 m. gegužės 5 d. išleido pagarsėjusį įsakymą:

"Kiekvienas Didžiosios kariuomenės dalinys privalo atlikti tinkamas apeigas ir papuošti geležimis savo mirusių draugų kapus... Kad praeities dideli nuostoliai būsimoms kartoms neliudyti, kad mes kaip tauta pamiršome laisvos ir nepadalintos respublikos kainą".

Gegužės 30 d. buvo parinkta tam tikslui, nes tuo metu daugiausia gėlių, ir pirmą kartą Washingtono ir Arlingtono kapines plaukė gėlių vežimai iš Botanikos sodo, prezidento šiltadaržio ir privatinų gėlių krautuvų. Garbės tribūnoj buvo kandidatas į prezidentus gen. Ulysses S. Grant, iškilmingai kalbą pasakė tada kongreso narys, vėliau išrinktas prezidentu gen. James A. Garfield.

Pradžioje buvo puošiami tik civilinio karo kapai, o vėliau ir visi karių kapai. Šiandien ta diena yra švenčiama beveik visoje Amerikoje, visi puošia savo artimųjų kapus.

P. L. B. III-sis seimas

PLB Valdyba skelbia PLB Trečiojo Seimo, kuris susirinks New York'e, darbotvarkės projektą:

1968 rugp. 29, ketvirtadienis
6 val. vak. Seimo atstovų ir svečių pobūvis.

1968 rugp. 30, penktadienis
9 val. Seimo atstovų ir svečių registracija.

10 val. Seimo šeiminko žodis — JAV LB New Yorko Apyg. pirm. A. Vakselis. Atidarymas — PLB Valdybos pirm. J. Bačiūnas. Invokacija — Seimo komiteto garbės pirm. prel. J. Balkūnas. Mirusiųjų pagerbimas. Prezidiumo ir sekretoriato sudarymas. Sveikinimai. Reguliamino priėmimas. Darbotvarkės priėmimas. Kontrolės komisijos rinkimas. Mandatų, nominacijų ir nutarimų komisijų sudarymas.

11:30 val. PLB Valdybos ir PLB Kultūros Tarybos pranešimai bei diskusijos.

1:30 val. Pietų pertrauka.

3 val. Kraštų liet. bendruomenių pranešimai ir diskusijos.

6 val. Pranešimas "Laisvinimo kova ir politinės perspektyvos" — Vliko pirm. dr. J. K. Valiūnas.

8 val. Literatūros vakaras, šokiai.

1968 rugp. 31, šeštadienis
9 val. Diskusijos dėl pranešimų.

10:30 val. Pranešimas "Okupuotos Lietuvos padėtis ir išvėja" — Vatikano Lietuvos Pasiuntinybės sekr. St. Lozoraitis jr.

12 val. Seimo narių keliameji klausimai ir diskusijos.

1:30 val. Pietų pertrauka.

3 val. Jaunimo motorkardos sutikimas, paradas ir iškilmės, sporto varžybos ir mankštos.

5 val. Kontrolės komisijos pranešimas. Mandatų ir nominacijų komisijų pranešimai. Naujos PLB Valdybos rinkimas. Seimo nutarimų svarstymas ir priėmimas.

8 val. Seimo banketas ir pasilinksminimas.

1968 rugs. 1, sekmadienis
10 val. Iškilmingos Seimo pamaldos šv. Patriko katedroje.

1:30 val. Pranešimas "Išvijos kultūros ir svietimo rūpesčiai" — Kanados LB Krašto Valdybos pirm. A. Rinkūnas.

3 val. Iškilmingas Seimo posėdis: Atidarymas — Seimo prezidiumo pirmininkas. Paskaita: "Valstybingumas ir tautiskumas" — dr. K. Keblys. Kultūrininkų ir kultūros darbuotojų pagerbimas. 1968 sukaktuvinių metų premijų įteikimas. Seimo nutarimų skaitymas. Naujos PLB Valdybos pristatymas, jos atstovo žodis. Benedikcija. Seimo uždarymas.

4:30 val. Meno kūrinių paroda skaidrėse.

7 val. Didysis Seimo koncertas Lincoln Centre.

1968 rugs. 2, pirmadienis

10 val. Ekskursija laivu aplink New Yorką.

1 val. Vainiko padėjimas prie Laisvės statulos.

5 val. Grįžimas iš ekskursijos.

Studijinės Seimo komisijos

PLB Valdyba. Bendruomenės vadovybių Chicago pasitarimu pritarė, sudarė tris studijines PLB III-jo Seimo komisijas:

Reguliamino komisija: V. Kamantas, Arv. Barzdukas, V. Majauskas. Jos uždavinys — parengti ir seimui pateikti PLB III-jo Seimo reguliamino projektą.

Nominacijų komisija: J. A. Anyas, J. Kapočius, V. Kasniūnas, P. Kisieliūnas, P. Lukoševičius. Jos uždavinys — seimui pasiūlyti naujos PLB Valdybos kandidatus.

Nutarimų komisija: A.

Butkus, J. Gailiūšytė, V. Kamantas, J. Kardelis, K. Keblys. Jos uždavinys — iš anksto surinkti medžiagą seimo nutarimams, kurie turės liesti programinius jo pasisakymus, bendruomeninę veiklą ir šios veiklos organizacinį būdus bei priemones.

Visos komisijos paprašytos savo darbui susitvarkyti pačios. PLB Valdyba taip pat prašo komisijų darbu domėtis ir visus PLB III-jo Seimo atstovus, kraštų bendruomenes bei paskirus asmenis ir joms siūsti savo pasiūlymus.

PLB inf.

MENINKŲ ISVYKA
I PIETŲ AMERIKA

Kraštų liet. bendruomenės nelygios, taip pat nelygios ir jų veiklos sąlygos. Tad seniai keliami mintis, kad pajėgiosios padėtų mažiau turinčioms. Ji taip pat svarstoma ir IV-jo Pietų Amerikos lietuvių kongreso metu Argentinoje, kur dalyvavo PLB Valdybos ir JAV LB Valdybos atstovai. Buvo pageidauta, kad Šiaurės Amerikos menininkai aplankytų Pietų Amerikos kraštus.

Šią mintį ryžtamasi įgyvendinti šiais sukaktuvinių metais. Atsiliepdami į kaimynų Pietų Amerikos kraštų iniciatyvą, PLB Valdyba pakvietė keturis mūsų menininkus — solistę A. Stempūžienę, komp. D. Lapinską, akt. L. Barauską ir pianistą A. Kuprevičių, kurie sutiko vykti į Venecuelą, Kolumbiją, Braziliją, Urugvajų ir Argentiną atlikti koncertų programą. Tariamasi dėl laiko ir kitų sąlygų su minėtų kraštų liet. bendruomenėmis.

PLB inf.

DŽIUGI NAUJIENA

Lietuvių Enciklopedijos leidėjas Juozas Kapočius praneša, kad jau ir užsilikęs Lietuvių Enciklopedijos 13-sis tomas baigiamas lauzyti ir netrukus bus išsiųstas prenumeratoriams. Paskutinįjį 35-įjį tomą prenumeratoriai gavo prieš pusantrų metų ir nekantriai laukė 15-jo tomo,

kuris skirtas tik Lietuvai. Jis ir paruošti buvo daug sunkiau, todėl ir užsitsė. Bet už laukimą prenumeratoriai gaus gerokai storesnį tomą. Kadangi tomas daug didesnis ir kadangi kainos viskam pakilo, tai ir šio paskutinio tomo kaina JAV \$13.75, o Kanadoje \$14.00. Mokestį už šį tomą prašome atsiųsti iki birželio 15 d.

SIUNTINIUS Į LIETUVĄ

ir kitas USSR dalis

Jums gali kilti kai kurie

KLAUSIMAI:

1. Kas yra GLOBE PARCEL SERVICE, INC.?
2. Kodėl ji pritraukė tūkstančius klientų visose Jungtinėse Valstybėse?
3. Kuo GLOBE Parcel Service, Inc., pasižymi, patarnaudama savo klientams?

Jūsų informacijai tokie

ATSAKYMAI:

1. GLOBE Parcel Service, Inc., — tai firma, oficialiai autorizuota Vnesposlytorg'o priimti iš anksto apmokėtus dovanų siuntinius į visas Sovietų Sąjungos dalis.
2. Per paskutiniuosius trisdešimt aštuonerius metus GLOBE Parcel Service, Inc., suteikė puikiausią ir labiausiai patikimą patarnavimą savo klientams, todėl klientų skaičius auga kas metai.
3. a. GLOBE Parcel Service, Inc., gautus klientų siuntinius supakuoja ir išsiunčia dvidešimt keturių valandų laike. b. Firmos specialiai paruoštas štabas patikrina kiekvieno siuntinio sudėtį bei leidimą siuntinį esamam daiktams. c. GLOBE Parcel Service, Inc., apdraudžia nuo bet kokios rūšies rizikos kiekvieną siuntinį jo pilnoje vertėje. d. GLOBE Parcel Service, Inc., parūpina kiekvienam siuntiniui pasirašytą pakvitavimą (kvitą).

GLOBE PARCEL SERVICE, INC., autorizuota priimti dovanų užsakymus sovietų gamybos daiktams, pvz., automobiliams, baldams, televizijoms, drabužiams, avalynė, maistas ir t.t.

Jeigu jūs nesinaudojote mūsų patarnavimu, — įsitikinkite patys. Aplankykite arba susisiekiu su bet kuriuo mūsų skyriumi svarbesniuose JAV miestuose (kurie, jūsų patogumui, turi didelį prekių pasirinkimą), ir jūs turėsite daug naudos iš mūsų patarnavimo.

GLOBE PARCEL SERVICE, Inc.

716 Walnut Street

Philadelphia, Pa. 19106

Telephone: 215-WA 5-3455

PHILADELPHIA, Pa. 19123 632 W. Girard Avenue WAbut 5-8878	MILWAUKEE, Wis. 53215 3036 S. 13 Street 414- EV 3-1485
RAITIMORE, Md. 21224 3206 Eastern Avenue DI 2-2374	MINNEAPOLIS, Minn. 55414 217 E. Hennepin Ave. DI 2-4908
So. BOSTON, Mass. 02127 390 West Broadway AN 8-8764	NEW BRITAIN, Conn. 06052 97 Shuttle Meadow Avenue 224-0829
CHICAGO, ILL. 60632 4102 Archer Avenue FR 6-6399	NEW YORK, N. Y. 10003 101 — First Ave. OR 4-3930
CHICAGO, ILL. 60622 2242 W. Chicago Avenue BE 5-7788	OMAHA, Nebr. 68107 5624 So. 32nd Street 731-8577
CLEVELAND, Ohio, 44119 787 East 185th St. 486-1836	FARMA, Ohio 44134 5432 State Rd. 749-3033
Detroit, Mich. 48210 6460 Michigan Avenue TA 5-7560	PITTSBURGH, Pa. 15222 346 Third Avenue GRant 1-3712
ELIZABETH, N.J. 07206 943 Elizabeth Avenue 201-354-7608	ROCHESTER, N.Y. 14621 683 Hudson Avenue BA 5-5923
HAMTRAMCK, Mich. 48212 11415 Jos-Campau Avenue 365 6350	SAN FRANCISCO, Cal. 94122 1236—9th Avenue LO 4-7981
KANSAS CITY, Kan. 66102 18 S. Bethany AT 1-1757	SEATTLE, Wash. 98103 1512 N. 39th St. ME 3-1853
LOS ANGELES, Cal. 90026 2841 Sunset Blvd. 213-382-1568	SOUTH RIVER, N.J. 08882 163 Whitehead Ave. 201-257-2113
VINELAND, N.J. 08360 Parish-Hall West Landis Ave. 609-691-8423	SPRINGFIELD, Mass. 01103 1840 Main Street 736-9636 RE 4-8354
MIAMI, Fla. 33137 2755 Biscayne Blvd. FR 3-8712	TRENTON, N.J. 08611 730 Liberty Street LY 9-9163
	WORCESTER, Mass. 01604 82 Harrison Street 617-798-8347

CENTRINE ISTAIGA

220 Park Ave. South (corner 10th Street)

New York, N. Y. 10003

Tel. 212-982-8410

Iš pavergtos Lietuvos

Rusai okupantai, šalin iš Lietuvos!

Lietuvoje mažėja žmonių prieauglis

Statistikos valdyba Vilniuje pranešė jau apskaičiavusi, kad šių metų sausio 1 d. Lietuvoje (okupacinės valdžios apibrėžtoje teritorijoje) buvo 3 mil. 64 tūkstančiai gyventojų. Apie 47% gyvena miestuose. Vilniuje jau 392.000 gyventojų. Kaune jau beveik 300.000.

Natūralus gyventojų prieauglis 1967 metais Lietuvoje buvo 29.000. Tai tik tiek kiek daugiau kaip 9 iš 1000. Nepriklausomybės metais metinis natūralinis prieauglis vidutiniškai buvo 12 iš tūkstančio. 1965 metais — tos pačios sovietinės statistikos valdybos duomenimis — natūralus prieauglis buvo apie 10,3 iš tūkstančio. Taigi tas prieauglis per dvejus metus sumažėjo apie 11%.

Visoj sovietinėje imperijoje natūralus gyventojų prieauglis kiek didesnis kaip Lietuvoje. 1965 jis buvo 11,1 iš tūkstančio. Bet ir ten tas prieauglis mažėja. 1956 ir 1957 buvo 17,6 iš tūkstančio. Po to per devynerius metus krito iki 11,1, tai yra, sumažėjo beveik 37-niais nuosimniais.

Tiesioginė prieauglio mažėjimo priežastis — ryškus gimimų mažėjimas.

Yra susirūpinimo balsų dėl gimimų mažėjimo ir Lietuvoje. Propagandistai skuba guostis, kad tas reiškinys esąs ūkinės gerovės kilimo pasekmė... Kiti tą reiškinį aiškina nenatūraliai paskubintu gyventojų sūtelkimu miestuose. Apie ketvirtadalis Lietuvos gyventojų — o jaunesnių net apie pusę — dabar yra naujakuriai be minimaliausių sąlygų šeimai normaliai gyventi.

Šalia natūraliojo gyventojų prieauglio, Lietuvoje jau kuris metas yra ir kitas — nenatūralus prieauglis.

Pavyzdžiui, 1967 metais, kai natūralus prieauglio buvo 29.000, iš viso gyventojų skaičius padidėjo 38 tūkstančiais. Vienuolikos tūkstančių prieauglio susidarė ne iš gimimų mirimų, o iš išvykimų-atvykimų skirtumo. T. A. vienuolika tūkstančių tai ne naujagimiai, o iš Rusijos atvykę nauji kolonistai. Jų 1967 metais Lietuvoje atvyko daugiau, negu vienuolika tūkstančių. Nes 11.000 yra tik gyventojų "mainų pelnas", o ne apyvarta. Tikrais metais atvykusių kolonistų skaičius būtų prie 11 tūkstančių pridėjus dar ir visus tuos, kurie atvyko vietoj kiekvieno lietuvių, kuris tais metais išvyko ar buvo išvykdytas iš Lietuvos ir "broliškas respublikas". Tas skaičius tačiau neminimas. Tad aišku tik tiek, kad, nepaisant kiek lietuvių ar kitų 1967 metais iš Lietuvos buvo iškeldinti ar kaip nors savanoriškai būtų išvykę, į jų vietą atvyko ne tik tiek pat, bet ir vidutiniškai po 30 daugiau. Tokiu greičiu pernai Lietuvoje didėjo kolonistų skaičius.

Neturime duomenų, kaip buvo 1966 metais. Bet 1965, sprendžiant iš tos pačios įstaigos paskelbtų duomenų, tas didėjimas buvo 50% greičesnis: vidutiniškai po 45 kasdien.

Nėra abejonės, kad visas tas nenatūralinis gyventojų prieauglis Lietuvoje yra išimtinai kolonistų prieauglis. Lietuvą rusinancio elemento plėtimasis. Nes į Lietuvą dabar atsikraustyti ir įsikurti neturi progos niekas kitas, kaip rusai ar tolygaus maskvinio modelio "internacionalistai", kurių vien buvimas Lietuvoje jau savaime tirština rusišką spalvą tautiniame Lietuvos paveiksle. (Elta)

Mirė prof. J. Tonkūnas

Dotnuvoje gegužės 6 d. mirė prof. Juozas Tonkūnas, 74 m. amžiaus. Vėlonis buvo vienas žymiausių agronomų, profesorius Dotnuvos žemės ūkio akademijoje, kurį laiką buvo jos rektorius, nuo 1934 iki 1939 m. kovo mėn. galo buvo švietimo ministras. 1941 m. komunistai jį išvežė į Sibirą, iš kur grįžo tik 1955 m.

Kaip didelis žemės ūkio specialistas gavo darbą savo srityje.

Vėlonio nuopelnai Lietuvos žemės ūkiui yra labai dideli. Jis yra parašęs daug veikalų įvairiais žemės ūkio klausimais, buvo ypač didelis pievininkystės žinovas. Komunistų spauda pagarbiai atsiliepė prof. J. Tonkūnui mirus, aprašė kur, kada ir ka dirbo, bet ne žodžio neužsiminė, kad jis 14 metų kentėjo Sibiro vergų stovykloje.

Dar viena širdies operacija

Vilniaus klinikinėje ligoninėje balandžio mėnesį buvo padaryta dar viena sutrikusios širdies vožtuvo dirbtiniu pakeitimo operacija ir buvo rengiamasi trečiai.

Antroji operacija buvo padaryta 30 metų amžiaus moteriai. Balandžio 20 d. žiniomis, operacija pasisekė, ir ligonės savijauta tada buvo gera.

Gera savijauta buvusi ir ankščiau operuotos rokiškietės Grigalavičienės (kurios amžius ankstesnėje žinioje paminėtas klaidingai. Turė jo būti "beveik 40", o ne "apie 60").

Antrąją operaciją atliko irgi prof. A. Marcinkevičius, padedamas gydytojų G. Kavoliūno, G. Uždavinio, V. Sirvydžio ir kelių kitų pagalbinių.

Trečioji operacija buvo rengiamasi daryti mžinieriui iš Panevėžio. Apie ją pranešimų dar nepasirodė. (E)

Bus galima skristi Lietuvon ir per Varšuvą

Nuo gegužės 12 d. į Vilnių iš užsienio lėktuvu bus galima nuskristi ir per Varšuvą.

Studentų ir darbininkų demonstracija prie Respublikos paminklo. Studentų demonstracijos Prancūzijoje jau palietė keliolika universitetų, ir de Gaulle vyriausybė pasiryžo prieš jas imtis griežtų priemonių.

„Liepsnoja Amerikos miestai“

Jei laikraščius skaitytojai Lietuvoje būtų naivūs lengvatikiai, tai daugybė lietuvių Amerikoje šiomis dienomis turėtų gauti telegramų iš Lietuvos nuo giminių bei pažįstamų, klausinėjantių „atsiliepti, ar dar gyvi?“. Taip turėtų būti, jei skaitytojai priimtų kaip „tikrą pinigą“ rašytojo Algimanto Čekuolio Literatūroje ir Meno (16-17 nr.) nupieštą Amerikos paveikslą.

Prisijūrėjęs į Ameriką iš Kubos per Fidelio Castro akinius, Čekuolis pasakoja: „Jau mėnesį liepsnoja Jungtinių Amerikos Valstijų miestai“.

„Riaušės apėmė jau 125 stambiausius šalies miestus, ir vien per pastarąsias septynias dienas“.

„Čikaga. Iki pamatų sugriauta ir sudeginta 16 kvartalų. Suzalotas ir priverstas nutūpti vyriausybiniis lėktuvais“.

Pastebėtina, kad Lietuvoje, kaip ir apskritai Europoje, „kvartalas“ tai ne amerikietiškas keleto namų blokas, o ištisa miesto dalis, kaip, pavyzdžiui, Paryžiaus Lotynų kvartalas. Tad, kai „iki pamatų sugriauta ir sudeginta 16 kvartalų“, tai — patikėjus — turi kilti klausimas, kas gi beliko iš Chicago... Panašus įspūdis, kaip iš „bloko“ pavadinimo „kvartalu“, gali susidaryti ir miesto policijos helikopterį pavadinus „vyriausybinių lėktuvų“.

Toliau dar gražiau: „Vašingtonas. Liepsnos ir dūmai apėmė tris dviejų kvadratinį kilometrų rajoną, 600 gaisrų. Prezidentas Džonsonas, pakilęs malūnsparniu apžiūrėti sostinės, buvo priverstas nutūpti ir pavadino padėtį „siaubinga“.

du lėktuvai, vienas rusų ir vienas lenkų, kiekvienas kartą per savaitę, skridamas iš Varšuvos į Leningradą ir atgal, nusileidinė Vilniuje. Ligioli į Vilnių nuskristi ar iš Vilniaus į užsienius išskristi buvo galima tik per Maskvą ar Leningradą.

Šiuo atveju prezidento helikopteris jau tik malūnsparnis, nebe „vyriausybiniis lėktuvais“, bet vistiek jis buvo... priverstas nutūpti! Tokiu būdu skaitytojams leidžiama spėlioti, ar tai riaušinių priešlėktuvinė artilerija, ar jų naikintuvai priverstę prezidentą nutūpti... „Niujorkas. Manhetene sudaugytos visos vitrinos. Bruklina 71 gaisras“.

Lietuvoje retas kas žino, kas tas „Manhatenas“. Turbūt, neaišku tai ir pačiam Čekuoliui, jeigu patikėjo Kubos gandonešių „sparnuotu žodžiu“ apie visų jo vitrinų sudaugymą. Gal pamane, kad tai kokia universalinė parduotuvė. Bet tie, kas žino, kas tai yra Manhatenas, arba turėjo pamanyti, kad jo centre sprogo vandenilinė bomba arba... tik nusišypojo dėl tokio Čekuolio pasakojimo.

Ir „71 gaisras Brooklyne“ skamba garsiau, kai nepastebima, kad tai miestas, kuriame gyventojų tiek pat, kaip visoj Lietuvoje, ir kad 70 gaisrų per savaitę čia ne toks jau nuostabus įvykis.

„Kansas-sitas. Minios negrų sąmoningai neklusė draudimo išeiti temstantį gatvės, vyko snaiperių dvikovos. Sušaudyti penki jauti negrai, policijos viršininkas Nkelis reikalauja“ siųsti daugiau šovinių. Sugriauta policijos nuovada, kilo 80 gaisrų“.

Būdamas rašytojas, Čekuolis ir publicistikoj naudoja išpūdingesnius žodžius. Jo žodyne vietoj „nušauti“ atsiranda „sušaudyti“, nors gal ir žino skirtumą tarp sutemus vykstančiame sąmyšyje nušovimo ir susaudymo. Policijos įstaigos su griovimas nedaug atsilieka „pagrąžinimu“ nuo „visų Manhattano vitrinų sudaugymo“.

„Niujorkas. 200 gaisrų. Uosto krovinių ir jūrininkų, tiek negrų, tiek baltųjų, protesto streikas, persimetęs į kitus Atlanto pakrantes ir net Meksikos įlankos uostams...“

Iš vieno didelio gaisro, kur sudegė apie 200 namų, Čekuolis padarė 200 gaisrų ir, žinoma, nesuskubo sužinoti, kad gaisras neturėjo

Jono Vilkaičio pagerbimas

NEW YORKO L.D.D.

SUSIRINKIMAS

New Yorko Lietuvių Darbininkų Draugijos narių eilinis susirinkimas įvyko gegužės 12 d.. Buvo svarstyti pranešimai: pirmininkės B. Spūdienės, valdybos narių, LDD atstovų BALFe ir ALTe.

Ir šiais metais socialdemokratams nepavyko ALTe praversti nutarimus, kad Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 50 metų sukakties minėjimo pelnas būtų atiduotas ALTo centro valdybai. Jis buvo padalintas į tris dalis: vienas trečdalis paliktas New Yorko ALTo kasoje ir kiti du trečdaliai padalinti pusiau tarp ALTo centro valdybos ir Jungtinio Finansų Komiteto, prieš socialdemokratų balsus.

Pasidžiaugta ir prisiminta, kad LDD savo narių tarpe turėjo tokias žymias asmenybes, kaip Lietuvos Nepriklausomybės Aktą ne tik pasirašiusį, bet ir jį suredagušį Steponą Kairį, Vytauto Didžiojo Universitetui Kaune profesorių, vieną iš VLKO įsteigusių, buvusį Steigiamojo Seimo ir kitų seimų atstovų; žymų socialdemokratijos minties ugdytoją ir kartą Lietuvos socialdemokratijos veikėją, buvusį politinį katorgininką Kiprą Bielinį. Abu juodu parašė savo atsiminimus, — tuo būdu praturtino tais savo darbais lietuvių literatūrą ir įgalino geriau pažinti mūsų tautos praeitį. Juodviem mirus, nors LDD neteko labai garbingų ir veiklių narių, bet draugijos darbas ir toliau atsidedus tęsiasi, ir vis naujų narių susilaukiame vieton mirusiųjų.

Tame pat LDD narių posėdyje buvo priimti penki nauji nariai: Stukas su žmona, M. Katiliūtė, E. Mikužytė ir A. Kačanauskas.

Susirinkimam atsilankė kiti ligoninės išėjusi narė A. Brodil. Ligoninėje jai buvo padaryta operacija. Ji padėkojo, kad jos ligos metu LDD nariai jos nepamiršo, ją aplankė ir apdovanojo gelėmis.

Buvo prisimintos ir pagerbtos motinos ir nutarta parašyti pasveikinimą adv. St. Briedžio motinai. Ji yra vienintelė gyva motina iš LDD vyresniųjų narių tarpo.

Nieko bendra su tuo metu kitur kilusiomis riaušėmis, ir kad jis buvo užkurtas trylikmečio berniuko, kuris pats nemoka paaiškinti, kodėl jis tai padarė. Iš Kubos stebimas, Čekuolis, žinoma, nepastebėjo, kad ir streikai Amerikoje tai ne kokie politiniai protestai, o legaliausia priemonė darbininkams išsireikauti atlyginimus, apie kokius „darbininkų rojuose“ darbininkams nei svajoti, ne tik užsiminti neleistu. Tiesa, Amerikos uostų laivų krovikai yra šiek tiek ir politiškai streikavę: boikotavo laivus, vežančius prekes komunistiniams valdovams...

Taip ir panasiai pagal Maskvos interesus sutaisyta informacija yra kasdien lietuviams teikiama intelektualinė dieta. (Elta)

80-tasis gimtadienis

Susirinkimui aptarus ir kitus organizacinius reikalus, pirmininkaujanti Bronė Spūdienė paskelbė, kad šios dienos LDD posėdis nesąs eilinis: vienas iš LDD garbės narių, daug visuomenei nusišelpęs, susilaukė 80 metų amžiaus. Tai žurnalistas Jonas Vilkaičis. Susirinkusieji tuoj pat sutartinai sudainavo „Ilgiausių metų“.

Sveikino ir įvertino Jono Vilkaičio nuveiktus darbus šie LDD nariai: pirm. Br. Spūdienė, adv. St. Briedis, muzikos mok. L. Šadeikienė, M. Akelienė, O. Blažienė, A. Brodil, J. Brodil, Burloff, V. Kalvelis, U. Krizinauskienė, P. Mačys, J. Rimavičius, sekr. A. Šateika, F. Spūdis, Natalija Stilsonienė ir kiti.

E. Mikužytė atsiuntė sveikinimo telegramą. Pagerbime ji negalėjo dalyvauti, nes buvo išvykusi į kitą valstiją tarnybos reikalais.

Šia proga buvo prisiminta, kad po poros savačių susilauks 80 metų amžiaus taip pat visuomenininkas, įvairių lietuvių sambūrių narys Vincas Kalvelis ir kad jau paminėjusi 60 metų sukaktį uoli LDD narė Burloff.

Jono Vilkaičio žodis

Jonas Vilkaičis, dėkodamas visiems sveikinusiems ir linkėjusiems, pasisakė, kad nustebintas visų nuosirdžiais pasisakymais ir nesąs įpratęs apie save kalbėti, tad ir šia proga nieko nepasakysias apie savo praeitį. Jis priminė, kad jo bendaraminčiai išgyveno ir gyvena nepaprastai įdomų laiką tarpą, kupiną įvairių pasaulinės reikšmės įvykių tiek visuomeniniame, tiek ir valstybiniame gyvenime ir technikos mokslo srityje, kuris dideliais išradimais žmogui teikia daug patogumų.

Išgyventa du pasaulinio masto karai, dvi Rusijos ir viena Vokietijos revoliucijos, Lietuvos valstybės prisivokimas ir jos laikinis laisvės netekimas. Per tuos savo Lietuvos nepriklausomybės metus, Lietuvos gyvenimas dideliais šuoliais pasitūmė į pirmyn visose srityse.

Dar daug kas prisimena Lietuvos balansą amžių, tai yra tuos laikus, kada balansomis lajus ar vaško žvakėmis buvo apšviečiami vakarai, ar kai toje srityje atsirado didelis palengvėjimas, kai šviesai pradėta vartoti žibalinės lempos. O štai dabar JAV ir dalinai kitur iš kuro jau net medis dingo, išgalejo anglis, o yra miestų, kur kurių net anglis uždrausta vartoti, kad dūmai neterštų oro. Vieton anglies vartojamos dujos ir elektra. Jau gyvenama išvakarėse, kada net namų apyvokoje įsigalės atomo varomos elektros jėgainės, gyventojams suteikiančios ne vien tik šilumą, bet ir kitus patogumus.

Šio amžiaus laikotarpis Lietuva išgyveno kovingsus laikus. Tarp jų pažymėtina tyli kova dėl savo spaudos laisvės ir, ją atgavus, kitas laikotarpis: tai pradedant 1905 revoliuciniais metais — kova dėl savo valstybės atstatymo. Daug kas visų jų įvykių buvo ne vien tik stebėtojais, bet ir jų sukuriuoliais dalyviais, ir kai kuriems jų dėl savo tautos gerovės siekimo teko nuo carinės valdžios nukentėti — būti kalinamiems ar net Sibiran sunkiesiems darbams ištemptiems. Bet tos bausmės neatgrasina nuo kovos dėl savo žmonių gerovės.

Jonas Vilkaičis LDD palinkėjo geros kloties, nenuleisti rankų, veikti dėl žmonių gerovės. Jis pats nesišaučia esąs sulaukęs 80 metų ir pasiryžęs ir toliau eiti pramintu keliu.

Susirinkimui pasibaigus, buvo vaišės. Br. Spūdienė ir M. Bručienė įnešė tortą su degančiomis žvakutėmis. B. Spūdienė paaiškino, kad jos ant torto sustatė 18 žvakučių ir kad jos norinčios Jona Vilkaičį matyti 18, o ne 80 metų amžiaus. Ir tikrai, mūsų astunolikiškas vienu atskiepimu užpūtė visas 18 žvakučių.

Linkiu dar ilgų ilgų laimingų metų!

J. Gaidys

SVEIKINIMAS

Didžiai gerbiama mūsų i-dėjos draugą žurnalista Joną Vilkaičį nuosirdžiai sveikiname, sulaukusį garbingo 80 metų amžiaus.

Mes, LDD nariai, didžiuliam, turėdami Jus savo eilėse, ir giliai įvertiname Jūsų visuomeninę veiklą, nesant žmonėms pažangos mintį, humaniškumą, laisvės idėją. — visa tai, ką šiandien skelbia šviesiausieji žmonijos protai, tauriausios asmenybės.

Mes gerime Jūsų našiais darbais, nepalaužiama energija ir tvirtomis pastangomis kovoti dėl Lietuvos išlaisvinimo ir socialinio teisingumo.

Sia proga nuosirdžiai linkime geros sveikatos, smagios nuotaikos ir viso to, kas reikalinga Jūsų našiam darbui.

L.D.D., 7 kuopos valdyba: Br. Spūdienė, A. Šateika, St. Briedis.

KIMBA Į KITUS

DIDELIUS DARBUS

Ir Lietuvių Enciklopediją leidamas, Juozas Kapočius išleido dar nevieną didelį leidinį. Iš jų paminėtini Vinco Krėvės raštų 6 tomai (kaina \$25), Lietuvių dainos Amerikoje (kaina \$5), B. Kvikiolo Mūsų Lietuva 4 tomai (kaina \$42).

Baigęs Lietuvių Enciklopediją, J. Kapočius leidžia lituanistinę enciklopediją anglų kalba (bus 6 tomai, pirmas tomas numatomas išleisti šį rudenį, kaina \$90). Vydūno raštų 10 tomų (kaina \$50), Pulgio Andriešio raštų rinktinę, 3 tomai (kaina \$15), Lietuvos žemėlapi, 4 spalvų, 40x50 colių, užklijuotas ant drobės (kaina \$4), dr. A. Šešplaukio Nemauro žemė, — ką svetimieji rašė apie Lietuvą nuo XIII amžiaus (kaina \$5).

Tiems leidiniams reikalinga daug lėšų. Leidėjas jų tiek neturi, todėl prašo atėti tūkonus visus knygų mėgėjus, užsiprenumeruojant minėtas knygas ir siunčiant už jas pinigų adresu: Lithuanian Encyclopedia Press., 361 W. Broadway, So. Boston, Mass. 02127.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

MAIKIO SU TĖVU PASIKALBĖJIMUS VEDA
STASYS MICHELSONAS

— Au di du, Maik! Ar tai tu šiandien namie?

— O kur daugiau aš galėčiau būti?

— Nu, galėjai su nigeriais į Vašingtoną iškelti.

— O kodėl tėvas neisėliavai? Juk tai skurdžių, beturčių žygis.

— Jes, Maik, ir aš taip mislinau ir buvau jau nutaręs važiuoti. Sakau, bus geras cencius Vašingtoną pamatyti. Ale kai pamaciau gazetose tų marsuotojų pikcherius, tai pasakiau: Nausa, nevažiuosiu!

— Kodėl?

— Nu, juk tai ne skurdžių žygis, o milijonierių pasirodymas — milijonierių ir politikierių! Eina ranka už rankos susikabinę milijonierka Kennedienė, kita juoda milijonierka ir nutukęs vienas juodis, kuris, kaip gazetos sako, sverias 360 svaru. Jo pilvas dusyk didesnis už mano kuprą. Nu, tai pamislyk, kaip aš atrodyčiau tarp tų ponų klumpanijos?

— Žinoma, milijonierių kompanijon tėvas netinkti: ir kelnės sulopytos, ir batai nuplyšę, ir tas "džogas" su "rye whiske" nekaip atrodo. Bet šitame negrų žygy, kuris yra pavadintas "skurdžių žygiu", ne visi milijonieriai ir nevisi sveria 360 svarų. Yra ir tikrų skurdžių. Ir jų padečiai pavaizduoti buvo organizuotas "asilių traukinys". Į vežimus buvo sukinkyti asilai. Ir tokių vežimų vilkstinė pavadinta "asilių traukiniu". Tuo būdu norėta parodyti, jog žygiuoja ne kokie turtuoliai, bet skurdo bėdžiai. Ir jie buvo gerai organizuoti, su laikraščių reporteriais nenorėjo kalbėtis. Taip buvo vadų įsakytą. Ir kai vienas reporteris Washingtono paklausė negrą, iš kur jis, negras atsakė angliškų žargonu: "Aš atvažiavau kalbėtis su prezidentu Lyndenu Baines Johnsonu. Aš negaisinsiu laiko kalboms su tavimi".

— O kiek jų ten suvažiavo?

— Kai šiandien mudu čia kalbamės, jų skaičius dar

nėra žinomas. Ir nevisi kartą suvažiavo: kiti buvo dar kelionėje. Tačiau viena yra aišku: šis žygis nėra toks didelis, kaip buvo 1963 metų žygis, po kurio prasidėjo riaušės po visą kraštą.

— Tai tu rokuoji, kad ir dabar pakils tokia pat velniava?

— Gali būti, tėve. Bet šį kartą valdžia jau iš anksto ruošiasi tokiems įvykiams. Apmokoma kariuomenė ir valstijų milicija riaušėms malšinti. Didmiesčiuos kraunamos dujinių bombų atsargos. Chicago majoras jau pasakė, kad krautuvių plėšikai ir namų degintojai bus šaudomi mirtinai. Gal ir prezidentas Johnsonas dabar jau nenorės riaušinėkams pataikauti, nes būsimiems rinkimams kandidatūros nestato, tai negrų balsai jam nerūpi.

— Tai gal nepakvies jų lyderių ir isgerti, ką? Ba kai anais metais prezidentas Kenedis gerai juos pavaišino, tai padrasinti jie pradėjo miestus deginti.

— Nežinau, tėve, bet gal ir nevaisins. Laikraščiai rašo, kad šį kartą negrams žygiuojant į Washingtoną, prezidentas Johnsonas išvažiavo į savo dvarą Texas valstijoje.

— Nu, tai pasakyk, kokių paralių jie dabar žygiuoja? Juk dabar jau jie turi visokių teisių. Jie gali važiuoti, kur nori, gali darviti, ką nori, gali eiti, kur nori, ir niekas negali jiems savo durų uždarinti. Tai ko jie daugiau nori?

— Dabar, tėve, jie stato daugiau kaip 30 visokių reikalavimų, bet patys svarbiausi yra šie: (1) kiekvienam Amerikos juodžiui, kuris gali ir nori dirbti, turi būti užtikrintas geras darbas, kad galėtų gerai gyventi; (2) kiekvienam, kuris negali darbo dirbti, turi būti užtikrinta metinė alga be darbo.

— O kas jiems gali tokia alga mokėti?

— Jie sako, kad tai esąs kongreso reikalas. Ir kol kongresas šitų reikalavimų neįsprends jų naudai, jie keti-

na iš Washingtono nesi-traukti.

— O kur jie gyvens? Vašingtono hoteliuose?

— Kol kas jiems vietų parūpino Washingtono majoras negras. Jis pavedė jiems parką prie Lincoln paminklo ir užsakė 600 gata-vai supiautų medinės faneros namukų, kuriuos patys žygininkai tuojau sukalė. Juose apsigyveno 3,000 žygininkų su savo moterimis ir vaikais.

— Sakai, jie suvažiavo su vaikais?

— Kaikurie atsivežė ir juos. Negrė, vardu Minnie Hill, turi 12 vaikų, keturis jų paliko namie, bet aštuonis atsivežė į Washingtoną. Šitą stovyklą jie pavadino "Resurrection City" (Prisikėlimo miestas).

— Ar jie gyvens tenai ir per žiemą?

— Miesto valdžia davė jiems leidimą būti tik iki birželio 18-tos dienos, ne ilgiau. Bet naujas jų vadas kun. Abernathy, kuris užėmė nušautojo kun. Kingo vietą, pareiškė spaudai, kad jie nesitrauks iš to "Prisikėlimo miesto" tol, kol nebūsi patenkinti jų reikalavimai, arba iki kongreso išsiskirstys. O po to jie užguls respublikonų ir demokratų konvencijas, vieną Miami mieste, kitą Chicagoje.

— Nu, tai ką Vašingtono valdžia darys, jeigu jie nesi-kraustys?

— Aš manau, kad ji turės nusileisti, nes nenorės skandalo. Žinai, negrai labai karingi. Anądien Bostone jie be reikalo peiliais subadė vieną lenką.

— O kaip tai atsitiko?

— Jie čia ruošėsi Washingtono žygiui ir pradėjo demonstruoti savo plakatų su šūkiais: "Karas skurdui". Tas lenkas išėjo prieš juos su savo plakatu, kuris skelbė: "Ir aš kovojau prieš skurdą. Aš dirbu. Darbas geriausias ginklas skurdui nugalėti. Pamėginkite ir jūs!" Už tokį patarimą negrai puolė jį mušti. Parmušė žemėn, su spardė. Kai jis bandė atsikelti, subadė jį peiliais ir paliko gatvėje gulintį. Laikraščiai parašė apie tai tik truputį, nežymioje vietoje ir nepasakė, kad tai buvo negrai. O jeigu baltieji būtų taip sumušę ir subadė negrą, būtų didžiausias triukšmas.

— Žinai, Maik, kad svietas jau eina iš galvos. Va, ką aš vakar mačiau Bostone ant Vašingtono stryto, pačiame biznio centre. Didelis, riebus jaunas negras, apsi-tempos siauram kelnėm. Basas, ilgais plaukais, su barzda, po ausimis kabo auskarai. ant kaklo ilga virtinė karolių, atsistojes ant saido-voko sako prakalbą — ne sako, ale rėkte rėkia, net užkimusia gerkle rėkia. Rėkia ir rankomis mosuoja, kumščiais muša orą, o aplinkui bursys tokių pat varijotų, basų ir su auskarais, su karoliais, visai kraiposi ir ploja rankomis. Ir policija nieko nedaro. O jeigu aš patraįčiau taip varjavoti, rai-davei uždarvų į lakupą. Ai beč jur laif!

JUK NETURITE?

Petronėlės Orintaitės eiluiotos apysakos "Teofilė nuo Kražantės". Keleivio administracijoje ją galite gauti už \$2.00.

Baigiami pamiršti kruvini įvykiai

JUOZAS SADBURIETIS

Tęsinys

Radio žinios sklido ore, vengtų galimų nesusiprati-pasiekdamos kiekvieną tē-

vynės kampelį: Kaunas laisvas, susidarė laikina Lietu-vos vyriausybė. Pirmas nau-jos vyriausybės įsakymas — visi valdžios įstaigų įmonių tarnautojai privalo kuo greičiausiai grįžti į darbą prie ankščiau turėtų pareigų. Bet nevisi apskritai ir vietovės dar laisvos. Apdriškę, basi ir be ginklų bėga rusų kariai, keikdami Hitlerį, bet kaikurie neužmiršta ir Stalino. Yra vietovių laisvų, bet prie šiaulių dar artinasi fronto kautynės. Tolumoje dundės, dūmų debesys, padangėje lėktuvų urzgimas ir šūvių garsai. Lyg nu-jausdami pavojų, iš išdžiū-vusio šulinio pasidarėme slėptuvę nuo kulkų ir sviedinių skeveldrų. Nepraslin-kus nei porai valandų, savo-tiškai kaukdamas sprogo pirmas artilerijos sviedinys ir padegė kaimynystėje bu-vusį namą. Nieko nelaukę nėrėme į slėptuvę, apie gais-ro gesinimą nebuvo nei kal-bos, nes sviediniai vienas po kito sproginėjo, kitokių ginklų garsai drebino orą. Antrieji pakrikusios rusų kariuomenės daliniai šiek tiek atsisaudydami bėga šiaulių link.

Per kiemą bėgo jaunas gal kokių 17-18 metų pavar-ges ir išsigandęs vaikinai. Vykstant žiauriam šaudy-mui, mus pamatęs puolė į slėptuvę. Bėgas iš šiaulių, nes ten lėktuvai be perstoji-mo daužo miestą, o partizanai kaunasi su bėgančia ru-sų kariuomene. Rankose jis laiko mažą ryšulėlį. Itari-mui kilus, patikrinome. — gabalėlis duonos, dešros ir LKP(b) istorija. Buvęs komjaunuolis bėga... bet kur? Matyt, nežino ir pats. LKP(b) istoriją jo akivaiz-doje puslapis po puslapio paleidome į vėją, o slėptu-vės šeimininkas paprašė greit nešdintis ir jį pati. — kad spėtų pasivyti pabėgu-sius partijos draugus.

Firmieji vokiečių kariuo-menės daliniai palengva slinko šiaulių link. Iš pas-kos vykome ir mes. Kelias užverstas sudažytais tan-kais, medžiais, telefono stul-pais, susipynusiais vielose. o grioviuose suplėšyti, suža-loti ir dulkėmis apnešti rusų karių šalti lavonai ir jų da-lyys.

Vokiečiai gerai ginkluoti, varinės spalvos veidais, širdį ir žmoniskumą palikę parti-jos archyvuose, išdidžiai sėdi sunkiai dūzgenčiuose sunkvežimiuose ar tankuo-se. Atrodė, kad ne žmonės, o tik SS ženklai ritasi į toli-mus rytus.

Jau ir šiauliai. Apistojo-me mokytojų seminarijos kieme, policijos ir partizanų registracijos punkte. Dau-gelis policijos pareigūnų jau sugrįžę, bet daugelio veidu dar nematyti. Susitarus su vokiečių karine vadovybe, policija ir partizanai turejo nešioti ant rangos baltą rai-sų su SD pūdelėmis, kad iš-

paieškamos kiekvieną tē-

Mieste didžiausias judė-jimas, gatvės pilnos dulkinų ir benzinu kvepiančių tan-kų, sunkvežimių, raudonojo kryžiaus mašinų... baimės ir nuovargio, o ir džiaugsmu spindinčių veidų. Judėjimą tvarko vokiečių žandarme-rijos kariai, ant krūtinių pri-sikabinę baltas skardos plokštes. Centrinės gatvės, kaip Vilniaus ir Tilžės, — pilnos šukių, skeveldrų, raudonų plakatų ir popierių, nes partizanai ir kiti žmonės pradėjo likviduoti Stalino šventyklas — raudonuosius kampelius. Einant Vilniaus gatve, iš buvusių komunis-tinių profesinių sąjungų centro namų antrojo aukšto pasigirdo daina "Mes su Stalinu į saulę"... ir tuoj pat pro langą su dideliu triukš-mu išrėdėjo didžiulis Stali-no biustas. Iš didingo "tėve-lio" liko tik gipso krūva, o atskilę ūsai kaip tyčia nurie-dėjo po mano kojomis. Šiuo kartu iš jo nasrų išsisukau, bet kas žino, kas bus toliau, nes karo tik pradžia.

Taip baigėsi "svaros savai-tė" komunistinių įstaigų pa-talpose. Moksleiviai, tarnau-tojai ir darbininkai sponta-niškai griebėsi ginklo ir sto-jų ginti miesto ir apylinkių nuo besitraukiančių rusų ka-rių keršto. Per keletą kruvi-nų kautynių du jauni, ką tik palikę dar neužverstas gim-nazijos suole knygas, tėvy-nę mylėdami gimnazistai jau paaukojo dar daug ža-dėjusius savo gyvybes. Jie žuvo 1941 m. birželį, rožem žydint šiaulių apylinkės ri-bose. Partizanai vokiečių kariuomenei pasirodžius, kaip atlikę savo uždavinį skirstėsi. Maža dalis padėjo policijai, ėjo sargybas mies-te, prie fabričių, o kaikurie įstojo į etatinę policijos tar-nybą.

Kadangi laukiau sugrįž-tant apsk. policijos vado A. Daniūno, partizanų išlais-vinto iš Kauno kalejimo ir kol bus suformuota vado į-staiga, tai jokių pareigų ne-turėjau. Besibastydamas po miestą, tarpe žmonių pama-čiau didelį, pilką vilkų veis-lės šunį, kuris ant kaklo tu-rėjo nutrukusią grandinėle. Jis buvo labai atsargus ir žmonių prie savęs neprisilei-do. Man pasirodė, kad tai pažįstamas buvęs kriminali-nės policijos dresiruotas šuo Aras. Pasaukiauj jį vardu, o jis iš džiaugsmo šoko mar ant pečių ir, meiliais "buč-kiais" stengėsi gerintis. A-bejones neturėjau, kad tai tas pats, todėl per savaitę laiko nebesiskyrėm — liko-me draugais. Jo antrieji šei-mininkai iš NKVD visi pa-bėgo į Maskvą, o jis, matyti, panoro gyventi laisvėje, to-dėl nutraukęs grandinę at-sidūrė mieste. Mano draugai juokėsi, kad susidraugavau su "komunistu" iš NKVD. Sugrįžus kriminalinės poli-cijos tarnautojams, Arą gra-žinau, o jie be jokio skrymin-go paskyrė jį į tarnybą su pirmiau turetu atlyginimu.

(Bus daugiau)

Šitame plane matome pažymėtą Washingtono vietą, kur "išsikūrė" skurdžių žygio vadinamasis "Prisikėlimo mies-tas". Ten jau suvažiavo tūkstančiai negrų ir bandys pa-veikti kongresą, kad jis išleistų atitinkamus įstatymus "skurdžių" teisėms ir gerovei padidinti.

Nieko geresnio

už lenkišką kumpį!

Trys garsios rūšys
KRAKUS, ATALANTA, TALA
nuo 2 iki 12 svarų skardinėse

BUVO \$4, DABAR TIK \$2

Lietuvių išeivija Amerikoje

Parašė STASYS MICHELSONAS

Šitą 500 puslapių gausiai iliustruotą knygą dabar galite gauti už \$2, iki šiol ji kainavo \$4.

Ką toje knygoje rasite? Labai daug. Ten visa JAV, Kanados ir Pietų Amerikos lietuvių išeivijos istorija. Joje rasite, kada ir kaip ta išeivija prasidėjo, aprašytas jos organizacijos, jos spauda, jos veikėjus, jos santykius su Lietuva ir kt.

Kitos tokios knygos neturime.

Knyga parašyta lengva kalba, kiekvieno ji lengvai skaitoma. Tad paskubėkite ją įsigyti.

.Pinigus siųskite:

KELEIVIS

636 Broadway

So. Boston, Mass. 02127

Jau išspausdinta ir galima gauti kasyg rinkoje

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA.

Alekso Ambrose knyga, aprašanti paskutinių 90 (1869-1959) metų Chicago lietuvių gyvenimą ir jų atliktus darbus. 664 psl. Kietais viršeliais — \$10.00, minkštais — \$8.00. Išeido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.

Knygoje aprašytas pirmasis Chicago atvažiavęs lietuvis, pirmos lietuvių kolonijos, jų suorganizuotos šalpos draugijos, statytos bažnyčios, įsteigti laikraščiai, kurių viso buvo 121, 41 teatro draugija, 48 pasaulietiški chorai, 9 bažnytiniai ir 314 veiklesnių žmonių biografijos. Duoti dokumentuoti ka-tališki, socialistinių, laisvamaniškų ir kitų organizacijų atlikti darbai, įsteigtos mokyklos, skaityklos, bankai ir kt.

Norintieji šią knygą įsigyti, prašomi parašyti čekį arba Money Orderį

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJOS DRAUGIJOS
vardu ir pastūsti:
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

MOTERŲ SKYRIUS

VINCAS KREVĖ

Milžinkapis

Daugel mūsų tėvynėje yra puikių ir gražių vietų, daugel yra šalių, kur pagarsėjo senų tėvėlių darbai, bet tarp jų visų gražiausia ir garsiausia Dainavos šalis — ir savo augštais kalneliais, ir žemais kloneliais, savo tamsiomis giriomis, didžiais tankumynais, kur nei žmogus nepraeina, nei žvėris nepralenda. Tik maži paukšteliai čiulbonėliai pralekia, tai raibosios gegulės ir lakštingalės, kur anksty rytą ir vėl vakarėlį lakstuoja, ten naurią girię linksmina.

Bet ir už mažus paukštelius čiulbonėlius, už lakštingalės garsiau dainuoja ten jaunos sesulės, skaisčios Dainavos šalies mergelės.

Ir anksty rytą, ir vėl vakarėlį skamba jų dainos — ir giriose tamsiose, ir lankose žaliose, kai šienelį grėbia, ir laukuose plačiuose, kur rugelius jaunos piauna, ir žalia me vyšnių sodely, kur bernelį liūdi...

Ko tik nekalba, ko nemini jų skambi dainelė: ir šviesų pavasarėlį, ir miglotą rudenėlį, skausmus jauno bernelio, karan išjojančio, ir jausmus jaunos mergelės, šelmi bernelį pamilusios...

Ko tik nekalba, ko nemini skambi mergelės lelijės daina, ko mums neporina, nepasakoja.

Ir pro garsius senovės laikus, pro didžius senųjų tėvų darbus ir pro nūdienius vargus, kuriuose skursta Lietuvos šalelė. Ir gražios, ir skambios, ir jausmingos visos jų dainelės, kad dieną naktį jų beklausydamas neatsiklausytai.

Bet iš visų dainelių toji skambiausia, kurioje mergelė dainuoja gūdžiu balseliu apie aukštus kapus, kur guli mūsų tėvai milžinai — ir ilsiši.

Aš vieną tokią dainelę girdėjau... O ką girdėjau jums papasakosiu.

2.

Ten, kur sravus Merkys, bėgdamas tekėdamas per žalias pievas, per alksnynus, krūmuotus šlaitus, plukdo savo tyrų vandenėlį platum Nemunėlin, yra ten augstas ir status kalnas, visų kalnų augščiausias, o ant to kalno tvirta pilis, garsi Merkinė, visų pilių tvirčiausia. Milžinai ją statė, ne žmonės; nuo septynių mylių iš vakarų, iš pietų ir iš kitų šalių nešiojo jie sunkius akmenis, kur guli tos pilies pamatuose.

Augščiaui sūbuojančių girių toki švietė mėlynose pačangėse balti jos kuorai, kur dienas ir naktis sargai stovėjo. Sienos, iš didelių akmenų milžinių sukrautos, žilomis samanomis apžėlusios, rūšiai dairėsi aplinkui, kaip niaurus dairosi vilkas šaltą žiemos naktį, ar nepamatys kur priešo nedraugo.

Daugel daugel jos matė priešų: ir gudų, ir lenkų, ir kraugerių kryžiuočių. Visi jie ne kartą ir ne du aplankė Merkinę, visi jie plėšė draskė jos akmenis krūtinę, o ji stovėjo tvirta, niauri ir baisi jiems, kaip stovėjo pirmą dieną.

Daugel kraujo prasilejo ten: ne vienas gudas, kurs iš pasalių muša, ne vienas lenkas, kursai ne taip narsus, kaip save giria, ne vienas kryžiuotis, kurs piktesnis, nei patsai mano, paguldė tenai savo galvą.

Tyli ir rami tvirtovė. Tik Stangės upelė, bėgdama aplink kalną giliais grioviais perkasais, be pertraukos kalbėjo senai piliai, ką ji matė, ką girdėjo tamsiose giriose, žaliose pievose ir giliuose ežeruose.

Daugel paslapčių pasakojė poliai, kurių nematė ir nematys žmogaus akis, kurių negirdėjo ir neišgirs žmogaus ausis. Klausė sena pilis sravios upelės kalbų, kaip rimtas vyras klausio mažo vaiko ar jaunosios mergelės žodžių.

Klausė ir lyg dairėsi, ar neregėti kur toli kryžiuočių, lenkų ar kitų piktų mūsų tėvų šalies nedraugų, kaip jie skina plačias dubres, darydami taisydami sau kelią per girių tankumynus į Dainavos šalį.

Ir taip ilgus ilgus metus gynė pilis toji tėviškė, kaip gina motulė savo vaikelį, gyvasties savo nesigailėdama, gina saugo nuo prieuolių, nuo vargų.

Va, ne kartą keikė Merkinę priešai, ne kartą kėsinosi nugriauti jos akmenis sienas, išversti vario vartus, nuardyti augstus kuorus, kur toli mato.

Didelius pulkus vedė čion ir gudai, kur iš pasalių užpuldinėja, ir lenkai, kur ne tiek narsūs, kiek patys giriasi, ir kryžiuočiai, kur piktesni, nei patys mano. Bet tirpo čia visų galybė, kaip tirpsta šaltas sniegas, pavasario saulelei sušvitus.

Kandidatas į prezidentus sen. Robert Kennedy su žmona, laimėjęs Nebraskos nominacinius rinkimus.

Ben. Rutkūnas

PAVASARIS

Pavasaris lipa į kalnus,
skleidžias šlaito lazdynas,
čiurkšlėm upokiniai pilas —
man Lietuva vaidinas,
mėlynas tėviškės šilas.

Juokiasi vėjas užkūmęs,
skrenda debesys įvino,
kalnų grūmoja galvos —
man Lietuva vaidinas,
kvepiančios tėviškės kalvos.

Saulė gydo ir kenkia

Saulė augina visa, kas gyvena žemėje, užmuša įvairias bakterijas, didina žmogaus kūno ląstelių ir viso organizmo atsparumą kankiniams ligoms, sukelia odoje pigmentaciją, kaip apsauginę odos reakciją šviesai. Visa tai teigiamai veikia žmogaus organizmą. Tačiau ta pati saulė gali ir kenkti, slopinti svarbius ląstelių veiksmus.

Organizme kartais susidaro tam tikros medžiagos, kurios padidina jautrumą saulės spinduliams. Iš tokių medžiagų galima paminėti porfiriną, kurį turi daugelis bakterijų, vartojamas baltymų ir plaukų slinkimui gydyti, bei kankinius dažus. Mokslininkai sako, kad vitamino B grupės stoka, nervų sistemos bei kepenų sutrikimai ir alkoholis gali padidinti odos jautrumą saulės spinduliams.

Ilgai pabuvus saulėje, kai kas suseraga sauliniu niežuliu. Paprastai nepridengtos kūno vietose atsiranda paraudimas, paburkimas ir stiprus niežėjimas. Jis palaipsniui praeina. Sekančiais metais susirgimui kartojantis, jau gali atsirasti smulkūs išbėrimai (nuo ady, bei kankinių dažų). Mokslo grūdo iki lašo didumo), kurių viršūnėje būna mažytės pūslelės su drumstu skysčiu. Niežėjimas labai stiprus. Išbėrimų vietose atsiranda tamsūs šašeliai, kurie vėliau nukrinta, ir lieka

3

Garsi visame pasaulyje buvo Merkinės pilis; tokia pat garsi buvo ir bajorų Kirklių giminė, kur iš senų laikų, kaip tėvų tėvai mena, sėdėjo augštoje Merkinės tvirtovėje. Gerbė tos giminės vyrus ne tik žmonės, kur aplinkui begyvendami, matė kaip nevienu jų padėjo savo galvą, tėvų kapus begindamas ir šventą augščiausiųjų dievų ugnį.

Nevienas jų taip garsiai pasinėšė, jog vardu jų skambėjo vaidilų kankliai, kaip plačiai kalba žmonės šventa savo tėvų kalba

Gerbė juos ir patys galingieji kunigaikščiai iš senų Trakų ir didžiojo Vilniaus gerbė — ir iš senų laikų, kaip Merkinė stovėjo, pavesdavo seniausiam jų valdyti pilį ir ginti tėviškės šalį nuo gudo, nuo lenko ir pikto kryžiuočio.

Ir niekad nepasigailėjo garsūs Lietuvos valdovai, kad tiek pasitikėjo Kirklio bajoro giminės vyrais, nes jų neužvytė nė vienas.

Ir taip per ilgus metus sūnus paskui tėvą sėdėjo augštoje Merkinės pilyje.

(Bus daugiau)

Teisės patarimai

Advokatė M. Šveikauskienė sutiko atminti į Keleivio skaitytojų klausimus teisės reikaliais. Tie klausimai turi būti bendro informacinio pobūdžio. Klausimus ir atsakymus spausdinsime šiame skyriuje. Laikite reikiamą pažymėti, kad esate Keleivio skaitytojas.

Klausimus prašome siųsti tiesiog šio adresu:

M. Šveikauskas, Attorney at Law,
Co-operative Bank Plaza
1864 Centre Street
Boston, Mass. 02132

Klausimas

Esu kanadietis, Keleivio skaitytojas. Gyvenu Kanadoje, Montrealy. Gaunu senatvės ir kompanijos pensijas. Esu 68 metų amžiaus. Turiu nuosavus namus. Gyvenu su žmona.

Dabar noriu dalį namų parduoti ir nusipirkti Floridoje kitus namus. Norėčiau gyventi Floridoje, nes klimatas ten švelnesnis ir būtų mano sveikatai tinkamesnis.

Ar kaip Kanados pilietis, galiu pirkti namus Amerikoje? Jei galiu, tai kokiomis sąlygomis? Ar aš galiu, namus nusipirkęs, juose gyventi ir ar aš tokiu atveju gaudiau iš Kanados man priklausancias pensijas — senatvės pensiją ir iš kompanijos?

Be to, kokių taksų (mokesčių) man prisieitų mokėti: ar tekėtų mokėti abiem valstybėm, Kanadai ir Amerikai? Ir kaip mokami tie taksai: ar nuo namų vertės, ar nuo pelno, ar kaip kitaip?

J. G.

Kanada.

balsvi smulkūs randeliai. Ši liga gali paliesti ir lūpas. Ji paprastai kartojasi kiekvieną pavasarį, kartais prideda labai anksti, neretai jau kovo mėnesį.

Saulė gali sukelti ir dilgėlinę ligą. Neuždengtos kūno vietose atsiranda išbėrimai, kurie, greitai atsiradę, gali greit ir pranykti.

Turint padidintą jautrumą saulei, veidą gali išbėrti rožiniai spuogai.

Jeigu rudenį ir žiemą lūpos būna visiškai sveikos, o atėjus pavasariui, pradeda pleiskanoti, trūkinėti, atsiranda pūslelės, šašeliai, o neretai ir patinsta, tai gali būti saulinis lūpų uždegimas.

Dar galima paminėti ir raupus panašų odos susirgimą, vadinamą šviesos raupais. Tai nuo įgimto odos jautrumo šviesai. Paprastai šviesos raupai atsiranda 2-5 metų amžiaus vaikams. Susirgimas kartojasi kas vasarą. Tik sulaukus 20-30 metų, jautrumas gali sumažėti.

Sergant šia liga, neuždengtos kūno vietose atsiranda rausvos dėmelės ir skaidraus skysčio pripildytos pūslelės. Vėliau skystis daros drumzlinas, pūslelės ties viduriu įdumba. Trūkūs pūslelės, susidaro tamsūs kraujingi šašai, kuriems nukritus, lieka randeliai.

(Pabaiga kitam numerį)

Atsakymas

Amerikoje ir pilietis, ir nepilietis gali pirkti namus be jokių suvaržymų ir tomis pačiomis sąlygomis. Įstatymai nedaro skirtumų tarp piliečių ir nepiliečių, išskyrus tam tikrais atvejais, kurie Tamstos neliečia.

Nusipirkus namus, žinoma, reikia mokėti vadinamą "real estate" mokesčius. Mokėjimų dydis priklauso nuo turto įvertinimo (assessment) ir mokesčių "dydžio" (rate). Tamstos pasirinktoje vietoje, t. y. toje vietoje, kurioje Tamsta nutarėsi namus pirkti.

Dėl pensijų: nemanau, kad Tamsta turės sunkumų dėl to. Tačiau, dėl Tamstos ramybės patariu kreiptis laišku į abi vietas, iš kurių pensija ateina, ir pasiteirauti, ar nebūtų kliūčių pensijoms gauti tuo atveju, jeigu Tamsta persikeltum gyventi į Ameriką. Tokiu būdu Tamsta turės ty įstaigų "raštišką" pasizadėjimą nedaryti Tamstai kliūčių ateityje pensijoms gauti.

A.S., Cleveland, Ohio.

Toks susitarimas turėtų būti "įjungtas" (incorporated) į teismo nutarimą (decree). Toks "įjungimas" būtų Tamstos naudai tokiu atveju, jei kita pusė ateityje kreiptųsi į teismą, prašydama nutarimo modifikacijos (modification of decree).

Pirmoji moteris profesorė Princeton, N.J. universitete sociologė dr. Suzanne Keller. Universitetas įsteigtas prieš 222 metus, bet jame moters profesorės dar nėra buvę.

DVEJOSE VESTUVĖSE ŽUVO 80 ŽMONIŲ

Tokios nelaimės buvo Indijoje. Vienose vestuvėse 100 žmonių, kuriose stovėjo 12 vestuvių dalyvių, ir visi jie žuvo.

Kitose vestuvėse kilo gaisras, sudegė 68 dalyviai ir apie tiek pat buvo sužeistų.

IDOMIOS KNYGOS

Romanai

Rene Rasa, MEILĖ TRIKAMPY, 219 psl. kaina \$3.-

Vincas Ramonas: MIGLOTAS RYTAS, 166 psl., kaina \$2.50. Gaunama Keleivio administracijoje.

Jeronimas Ignatonis, LŪŽIAI, 301 psl., kaina \$3.00

Andrius Valuckas, NEMUNO SŪNUS, romanas iš suvaikiečių ūkininkų sukilimo 1935 m., I tomas, 280 psl., kaina \$3.00.

Andrius Valuckas, NEMUNO SŪNUS, II tomas, 428 psl., kaina \$4.00.

Sally Salminen, KATRYNA, romanas, laimėjęs Švedijos literatūros premiją, 291 psl., kaina \$5.00.

Petr. Tarulis, VILNIAUS RŪBAS, 495 psl., kaina minštais viršeliais \$3.15, kietais viršeliais \$3.75.

Jurgis Gliada, DELFINO ŽENKLE, premijuotas romanas, 234 psl., kaina \$2.50

Albinas Baranauškas, KARKLUPENUOSE, premijuotas romanas, 224 psl., kaina \$2.50.

Kazys Alėnas, UPE I RYTUS, UPE I ŠIAURĘ, romanas I dalis, 325 psl., II dalis 302 psl., kiekvienos dalies kaina \$3.00.

Alė Rūta, KELIAS I KAIRĘ, premijuotas romanas iš JAV senosios kartos lietuvių gyvenimo, 248 psl., kaina \$3.00.

Vytautas Volertas, GYVENIMAS YRA DAILUS, romanas iš lietuvių emigrantų gyvenimo, 242 psl., kaina \$2.50

Vytautas Volertas, UPE TEKA VINGIAIS, romanas 332 psl., kaina \$3.50.

Vacys Kavaliūnas, KALNŲ GIESMĖ, premijuotas romanas, 201 psl., kaina \$2.50.

Kazys Plačenis, PULKIM ANT KELIŲ..., romanas iš kun. Strazdelio gyvenimo, II laida, 160 psl., kaina \$2.00

Jurgis Gliada, SIKSNOSPARNIŲ SOSTAS, premijuotas romanas iš politinių emigrantų gyvenimo, 268 psl., kaina \$2.50.

Juozas Kralikauskas, TITVAGO UGNIS, premijuotas romanas, 205 psl., kaina \$2.50.

Aloyzas Baronas: LIEPAI IR BEDUGNĖS, premijuotas romanas, 279 psl., kaina \$3.00.

Vytautas Alantas: TARP VIEJŲ GYVENIMŲ, 462 psl., kaina \$4.50.

Juozas Švaistas: 210BŪTIAI PLAUKIA, romanas iš knygos kun. M. Sidauciūso gyvenimo, 233 psl., kaina \$2.50.

Juozas Švaistas: JO SUŽADĖTINĖ, prelijuotas romanas iš Vinco Kudirkos gyvenimo, 394 psl., kaina \$4.00

Pranas Naujokaitis: UPLIAI NEGRIZTA I KALNUS, 509 psl., kaina \$5.00.

Aloyzas Baronas: VIENIŠI MEDŽIAI, 117 psl., kaina \$1.50.

MINDAUGO NUŽUDYMAS. Juozas Kralikauskas premijuotas romanas, 246 psl., kaina \$3.

Vietinės žinios

Motery Klubų Federacijos konvencija

Birželio 10-13 dienomis Bostone, Statler Hilton viešbutyje, įvyksta Pasaulio Moterų Klubų Federacijos suvažiavimas — konvencija. Iš New Yorko atvyksta P. Liet. Moterų Klubų Federacijos pirmininkė Vincė Jonuškaitė-Leskaitienė, kuri kartu su kitomis delegatėmis atstovaus mūsų M. Klubų Federacijai.

Birželio 13 d., ketvirtadienį, 3 val. popiet Statler-Hilton viešbutyje iki 6 val. popiet didžiojoje Ballroom salėje bus didelis priėmimas — Fiesta, kurioje pasirodys su savo tautiniais šokiais tik trys tautos: graikai, vokiečiai ir lietuviai. Tai yra visiems mums didelė garbė! Lietuviskąją programos dalį atliks Onos Ivaskienės vadovaujamas šokių sambūris.

Taip pat esame prašomos parengti ir savo tautinės dailės parodą. Stalas su mūsų vėliava ir tautiniais išdirbiniais turės progos parodyti pasaulio tautom mūsų gražųjį gintarą, drožinius, audinius, rankdarbius bei juostas.

Bostono visuomenė yra labai prašoma prie tos parodos pasisekimo prisidėti ir padėti mums kuo gražiau, kaip įmanoma, surengti. Ypač bus labai vertingi gintaro išdirbiniai, kuriuos mes norėtume pasididžiuoti kuo plačiausiai tiems parodyti. Taigi narės ir nenarės labai prašomos savo turimų liaudies išdirbinių mums bent 3 valandoms paskolinti. Tuo reikalu molonėkite paskambinti Aleksandrai Daukantienei nuo 9 val. ryto iki 4 val. popiet tel. 625-8415, o nuo 5 val. popiet Sofijai Galdikienei tel. 825-8811. Mes būsimės labai dėkingos.

Šį stalą su mūsų tautodailės apžiūros visos konvencijos dalyvės, todėl labai svarbu, kad jis tikrai įspūdingai atrodytų.

Iėjimas į Fiesta 4 dol. Visos narės prašomos kuo gausiau dalyvauti pasipuošusios tautiniais drabužiais. Taip pat kviečiami ir svečiai.

Birželio 10 d. Statler Hilton didžiojoje salėje įvyksta didelis balius P.M.K.Fed. pirmininkei Pierce pagerbti. Ji pasitraukia iš pareigų. 5:45-6:45 val. bus Bay State kambario kokteilis, o 7 val. didžiojoje salėje balius. Apranga — ilgos vakarinės suknios. Iėjimas 7.50 dol. asmeniui. Dalyvauja tik tai narės.

Cekius su užsakytu prašoma siųsti ne vėliau kaip iki gegužės 25 d. Al. Daukantienei, 38 Russel St., Cambridge, Mass. 02140.

Uždaryta Br. Murino paroda

Sekmadienį buvo uždaryta dailininko Broniaus Murino paroda, kuri tęsėsi nuo gegužės 11 dienos. Ją aplankė per 150 asmenų, ir parodoje 20 paveikslų.

Parodą globoja Lietuvių Bendruomenės Bostono apylinkės valdyba.

Gražus dainų koncertas

Gegužės 18 d. buvo Laisvės Varpo surengtas koncertas. Jis buvo numatytas So. Bostono Lietuvių Piliėčių salėje, bet dėl techninių kliūčių jį staiga teko perkelti į pradžios mokyklos salę F gatvėje. Bet tai koncertui tik padėjo, nes mokyklos salė ir didesnė, ir garsas geriau skamba.

Programą atliko Montrealio Lietuvių Aušros Vartų parapijos mišrus choras. Pagal programą jame turėjo būti 40 dainininkų, bet scenoje kelių trūko. Dainavo ne tik choras, bet ir vyrų oktetas (3 dainas).

Publika nesigailėjo savo dainų — plojo ir smarkiai, ir nuosirdžiai. Tokio sutikimo šis choras ir buvo vertas, nes panašaus lygio dainų koncerto Bostone seniai nebuvo.

Chorą vedė prancūzė M. D. Roch, meno vadovas A. Keblys (Jis porą dalykų atliko kartu su choru).

Čia paminėtinas dar ir šis gražus choro mostas. Koncertas buvo pradėtas progamoje nenumatyta giesme, kurią sukūrė kompozitorius Julius Gaidelis. Choro vadovė pakvietė kompozitorių šiai giesmei ir akomponuoti. Visam choro koncertui akomponavo Vytenis Vasyliūnas.

Sveikino iš Azijos

Rašėme, kad inž. Vytautas Izbičkas tarnybos reikais išvažiavo į Kuwait valstybę (Azijoje). Praeita šeštadienį jis atsiuntė iš ten Keleivio redaktoriui laišką, rašytą gegužės 15 d. Vadinasi, buvo gautas ketvirtą dieną po išsiuntimo. Inž. V. Izbičkas rašo, kad dabar tenai "truputį" šilčiau, negu Bostone. Mat, termometras rodo 120 laipsnių.

Pavyzdingi vaikai

Anelė Januškevičienė ir Povilas Bratėnas, pagerbdami savo seniai mirusios motinos Mortos Bratėnienės atminimą, įnešė Lietuvių Fondan \$500.

Pažymėtina, kad jau seniau jie savo motinos vardu LF buvo įnešę \$200.

Pagerbė S. Jokubauską

Sandariečiai gegužės 19 d. nuosavų namų salėje surengė banketą savo įžymiam veikėjui, ilgamečiui vietinės kuopos pirmininkui Simui Jokubauskui pagerbti.

Dosnus svečias

Praeitą šeštadienį mus aplankė Pranas Jakas iš Brooklyno. Maikio tėvui jis paliko dešimtį. Sako, jo kelnės jau per daug suplyšusios.

Bostono

PARENGIMŲ KALENDORIUS

Birželio 8 d. J. Gaidelio metinis mokinių koncertas Tautinės S-gos namuose.

DAR APIE LIETUVOS AUKSĄ

Gegužės 6 d. Londono Daily Telegraph paskelbė dar vieno britų parlamento nario atsiliepimą apie Baltijos valstybių aukso bylą. Atstovas Longden rašo:

"Mano kolega Sir Tufton Beamish savo pastarajame straipsnyje "Netikėtas sandėris dėl Baltijos valstybių" statė prie gėdos stulpo britų vyriausybės užsimojimą parduoti aukso ir kitus priklausinius, kurie prieš karą buvo Baltijos valstybių padėti saugoti Anglijos Banke, ir į kuriuos Britanija tikrai neturi nei moralinės, nei teisinės valios.

"Užsienių reikalų ministras praėjusį birželį laiske Sir Tuftonui rašė: "Mūsų intencija yra, jei parlamentas pritaris (mano pabrūkimas), padaryti žygių priklausiems (įskaitant aukso). esantiems šiame krašte, realizuoti... Po dviejų savaičių aukso buvo parduotas už beveik 6 milijonus svarų, o šių metų sausio mėnesį 500,000 svarų suma iš tų priklausiųjų buvo padėta Anglijos Banke Sovietų Sąjungos sąskaiton.

"Kai Mr. George Brown, tada užsienių reikalų ministras, buvo paklaustas, kodėl visa tai padaryta nepasitarus su parlamentu, jis atsakė: "Sanderis savo laiku bus pateiktas parlamentui patvirtinti. Jei parlamentas atmes, tai bus atmesta". (Hansard, sausio 23, 210 sk.). Tad, matyt, galime netrukus laukti, kad parlamentui bus pateiktas įstatymo projektas suteikti abiem tiems veiksams atgal veikiantį patvirtinimą.

"Nekalbant apie aplinkybę, iš esmės itin prieštaringą, kad dabar bet koks įstatyminis sprendimas jau turi būti atgalinis. Tamsta su prasi, kad parlamentas neturėjo progos šiam perleidimui pritarti ar patikrinti jo ūkinio požiūriu; nei pareiklauti, kad mūsų buvusiam draugam būtų atlyginta, jei jie atgautų nepriklausomybę.

"Tie nutarimai buvo padaryti ir įvykdyti visiškai be jokio parlamento pavedimo. Netgi tarp daugelio kitų platensio viešo dėmesio reikalaujančių dalykų šis pasityčiojimas iš konstitucinių prietarų būtų turėtų mums paskatinti susimąstyti".

(Elta)

UŽ \$15 PER VISĄ ŽEMAITIJĄ

Žmonės moka šimtus dolerių, bet į Žemaitiją vistic negali patekti, o tuo tarpu galima visus jos užkampius aplankyti tik už \$15 įsigijus Br. Kvikiolo paruoštos ir Lietuvių Enciklopedijos išleisto Mūsų Lietuvos ketvirtąjį tomą. Kaip minėta, jo kaina tik \$15, o čia rasite aprašytas visas Žemaitijos vietas, daugybę nuotraukų iš senesnių ir pačių paskutiniųjų laikų. Ją perskaitę, jausitės lyg patys savo kojomis Žemaitiją išvaikščioję. Tai geriausia dovana visais atvejais.

Užsakykite iš leidyklos:

Lithuanian Encyclopedia Press., 361 W. Broadway, S. Boston, Mass. 02127.

David Zulli, 15 m. jaunuolis, gabus muzikas, mirtį, jeigu negaus 20 puskvortėjų kraujo. Blogiausia, kad jo kraujas yra labai retos rūšies. Tik vienas iš 40,000 žmonių turi tokį kraują. Laiskanesys Rudolph Brown iš Los Angeles (dešinėje) jau davė tryliką puskvortę.

MEDALIAI TRIMS URUGVAJIEČIAMS

Lietuvos atstovas Urugvajuje A. Grisonas balandžio 29 d. įteikė trims urugvajiečiams, uoliems Lietuvos laisvės siekimo rėmėjams, Lietuvių Fondo išleistas Lietuvos nepriklausomybės atstatymo penkiasdešimtmečio medalius.

Tie lietuviai dėkingumo ženklai buvo įteikti Montevideo intendantui gen. Carlos Bartolome Herreri, šio miesto tarybos nariui Edgarui Guedes ir žurnalistinei Jose Martinez Berseche.

Pirmieji du savo pritarimu ir pastangomis išrūpino nutarimą pavadinti vieną iš centrinių Montevideo aikščių Republica de Lituania vardu. Žurnalistas J.P.M. Bertsche jau ilgą laiką labai uoliai remia Lietuvos laisvės reikalavimų kėlimą Urugvajaus visuomenėje, ypač per spaudą ir radiją.

Medalių įteikimo progą Lietuvos atstovybėje buvo parengtos vaisės. Dalyvavo daug miesto savivaldybės pareigūnų ir žurnalistų, taip pat ir eilės vietos lietuviai visuomenininkai. Buvo ir svečiai iš Chicago — Tėvų jėzuitų provinciolas G. Kijauskas.

Miesto intendantas (būramistras) gen. Herrera ir kiti pagerbtieji, atsiliepdami į Lietuvos atstovo A. Grisono pareikimą ir dėkodami už jiems tais ženklais pareikštą pagarbą, pareikšė savo pasigėrėjimą aukštu lietuvių tautos kultūrinio bei moralinio lygio ir nuostabių ryšių kovoje su galingu ir aršiu priešu. Linkėjo Lietuvai kuo greičiau atgauti nepriklausomybę.

Pagerbimo aktas buvo paminėtas Montevideo laikraščių kronikose.

(E)

Darbas klube

Cambridge Amerikos Lietuvių Piliėčių Klubui reikalingas šeimininkas (manager) lietuvis, gerai mokantis anglų kalbą, vidurinio amžiaus.

Kreiptis į pirmininką V. Tomą, 189 Pleasant St., Watertown, Mass. 02172, telefonas: WA 4-8252.

(21)

Išnuomoja

Cape Code, Centerville, gražioje vietoje, viena mylia iki paplūdimio (pliažos), išnuomojamas 7 kambarių namas visą birželį ir 3 savaites rugpjūčio mėnesio. Skambinti vakarais: GE 6-5139.

(22)

Parduoda

Plačiai tarp lietuvių žinomas Deksnio galingos moties gamykla. Neribotai pelningas biznesas. Rašykite:

P. Deken, North St., P.O. Box 9112, Newark, N.J. 07104.

(21)

Ieško

Ieškomas nekreivlininkas Paulauskas (vardo nežinoma), turintis 2 dukteris, kurių viena išteklėjusi už Bauzos (ar Baušos). Viena jų talkina jam parduotuvėje.

Savo metu Chicago's dienraštį "Drauge" buvo jo nuotrauka su žmona, abiem dukterimis ir žentu.

Jis pats arba kas jį pažino, turintis malonę pranešti jo adresą Keleivio redakcijai, — 636 East Broadway, So. Boston, Mass. 02127.

(21)

Nori susipažinti

Ieškau moters, kuri norėtų gražiai gyventi. Vienam gyventi nemalonu ir nuobodu. Esu doras, linksmo būdo vyras. Kuri moteris norėtų su manim susipažinti, prašau rašyti:

Peter Sluckis, 192 Affeck St. Hartford, Conn. 06106.

(21)

Nori susipažinti su lietuviu. Esu lietuvis, 27 metų, lankęs kolegiją. Rašyti:

Edward Bott, P.O. Box 20473, Billings, 59011, Montana

GREITA PAGALBA

Nenusimink, gauš pagalbą. Vaistai, kurie buvo ligai laisviam, nuo reumatizmo, rankų, kojų atirpimo ir skaudėjimo jau yra.

Tuojau siųsk šį skelbimą ir savo vardą su antrašle, ir mes atsiųsime vaistus išbandymui.

ROYAL PRODUCTS North Sta., P.O. Box 9112 Newark 4, New Jersey

Ekskursijos į Lietuvą

LIEPOS 10 d. (registracija iki 1968 m. gegužės 29 d.)

LIEPOS 31 d. (registracija iki 1963 m. birželio 21 d.)

KAINA \$820.--

Kelionė lėktuvu, pirmos klasės viešbutiai, maistas ir pavėžinimai, dvi dienos Kopenhagoje.

Grupių dydis ribotas — REGISTRUOKITĖS IŠ ANKSTO

Trans-Atlantic Travel Service

390 West Broadway
So. Boston, Mass. 02127
Telefonas: 268-8764

SUSIVIENIJIMAS

SLA LIETUVIŲ AMERIKOJE

SLA—jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmokėjo daugiau kaip SEPTYNIS MILIJONUS dolerių nariams.

SLA—didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvybės apdraudą ir ligos pašalpą, kuri yra pigi, nes SUSIVIENIJIMAS neieško pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.

SLA—jau turi daugiau, kaip tris su pusė milijono dolerių kapitalą, tad jo apdraudė tikra ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausią apdraudą nuo \$100.00 iki \$10,000.00.

SLA—jaunimui duoda gera Taupomąją Apdraudą — Endowment Insurance, kad jaunuoliai gautų pinigų aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiai.

SLA—duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už \$1,600.00 apdraudus tik \$3.00 mokestis metams.

SLA—AKCIDENTALĖ APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asmenims, rekomenduojama lietuvių klubų ir draugijų nariams. Už \$1,000.00 akcidentalės apdraudus mokestis \$2.00 metus.

SLA—kuopos yra daugumoje lietuvių kolonijų. Kreipkitės į kuopų veikėjus, ir jie plačiau paaiškins apie Susivienijimo darbus.

Gausite spausdintas informacijas, jeigu parašysite:

Lithuanian Alliance of America
307 West 30th Street, New York, N.Y. 10001

LAIKRASTIS VISŲ IR VISIEMS —

Nepriklausoma LIETUVA

Kas savaitę duoda politines, kultūrinės ir visuomenines apžvalgas, mokslo žinias, modernų sveikatos aktyvų, kino naujienas, bėgamąją lietuviškąją kroniką, geriausius romaneis, vaizduojančius gyvenimą Lietuvoje labai daug aktualių iliustracijų ir tt. Laikraštį apsimoka prenumeruoti.

Naujiems prenumeratoriams visus metus laikraštis siunčiamas už pusę kainos, kuri Amerikoje kaštuoja \$5.50.

Adresas:

NEPRIKLIAUSOMA LIETUVA
7722 George Street, LaSalle—Montreal, Canada.

Svarbios knygos

Buvusio Lietuvos prezidento dr. Kazio Griniaus Atsiminimai ir mintys, 1-jis dalis 302 psl., kaina \$2.00
antroji dalis 336 psl. su abiejų dalių vardynu, kaina \$5.00
Pėrkant abi dalis kaina tik \$6.50
Prof. P. Pakarklio Kryžiuočių valstybės santvarkos bruožai, 176 psl., kaina \$2.00
Prof. P. Pakarklio Senasis Prūsų teismas, 81 psl. \$0.50
Cicagietės įspūdių komiteto pavergtose Lietuvoje 95 puslapiai, kaina \$1.00
Prof. P. Pakarklio Popiežiaus bulės kryžiuočiams, 70 puslapių, kaina \$1.00
Frank Lavinsko Amerikos Lietuvių Laikraščiai nuo 1879 m. iki 1955 m. 190 psl. kieta virš., kaina seniau buvo \$6.00, o dabar tik \$2.00
Dan Kunickio Magiškuoju kilmę į Vilnių, 830 puslapių, labai įdomūs 1962 metų kėlionės į Lietuvą aprašymas su nepaprastais nuotykiškais. Kaina \$3.00

Vietinės žinios

Jaunimo klausimas LB Kultūros Klube

Paskutinis šio sezono Bostono LB Kultūros Klubu susirinkimas įvyks 1968 m. gegužės 25 d. 7:30 val. vak. Tarptautinio Instituto patalpose, 287 Commonwealth Ave., Bostone.

Programoje bus nagrinėjama opi ir įdomi tema: **čia bus diskusijos lietuviškojo jaunimo klausimu.**

Šio klausimo nagrinėjime dalyvauja dr. J. Gimbutas, dr. J. Gimbutis, S. Makaitis, dr. J. Navickis ir A. Saulaitis, S.J.

Be to, bus pristatyta nauja sekančių metų valdyba.

Maloniai kviečiame dalyvauti su draugais ir pažįstamais, pasikalbėti čia minėtais aktualiais lietuviška reikala liečiančiais klausimais ir pabendrauti.

Bostono LB Kultūros Klubu pirmininkė B. Kerbelienė ir Valdyba

Atsiminkime Lietuvių Bendruomenės susirinkimą

Ši penktadienį, gegužės 24 d. 7 val. vak., Tautinės S-gos namuose bus Lietuvių Bendruomenės apylinkės metinis susirinkimas, kuriame visi kviečiami dalyvauti.

Vėl pasirodysim televizijoje

Televizijos kanalas 4 birželio 1 d. (šeštadienį) 1 val. popiet kartos lietuvių programą, kuri buvo rodoma Vasario 16-sios proga. Ji vėl bus matoma visoj Naujojoje Anglijoje. Pasidūrėkime ir būtinai padėkokime stociui telefonu ar laiškeliais. Tas padės atleisti lengviau pasinaudoti televizijos patarnavimu.

Telefonuoti 254-5670, rašyti — WBZ TV Westinghouse Broadcasting Co., 1170 Soldiers Field Rd., Brighton, Mass. 02135.

Svarbus Mot. Kl. F-cijos susirinkimas

Birželio 9 d. 6 val. vak. šaukiamas svarbus LMKF Bostono skyriaus susirinkimas Tautinės S-gos namuose. Mūsų s-gos pirmininkė V. Jonuškaitė-Leskaitienė padarys mums svarbų pranešimą. Taip pat bus aptarti mūsų tolimesnio veikimo planai. Labai prašome visas nares dalyvauti.

Valdyba

Jaunių vaidinimas

Bostono jaunieji ateitininkai, globojami Česlavos Aleksonienės, rengia vaidinimą: "Nunešk, upeli, žašų vargus". Vaidinimas įvyks gegužės 26 d. 5 val. popiet Lietuvių Piliečių Dr-jos III aukšto salėje. Veikalėli režisuoja Janina Ambraziejienė. Pelnas skiriamas jaunimo laikraščiai Eglutėi paremti.

Buvo susirgęs E. Šmitas

Ernestas Šmitas, širdžiai kiek sustreikavęs, buvo priverstas atsigulti Carney ligoninėje, bet dabar jau yra grįžęs namo.

Bostone lankėsi redaktorius Pranas Čepėnas

Šią savaitę Bostone viešėjo buv. Lietuvių Enciklopedijos redaktorius Pranas Čepėnas, gyvenęs Chicagoje. Jis apsilankė ir Keleivio redakcijoje.

Pranas Čepėnas šiuo metu redaguoja visą eilę kitų stambių liuanistinių leidinių, tarp jų ir Lietuvos istoriją 1900-1940 m.

Artėja liuanistinės m-klos mokslo metų pabaiga

Ši šeštadienį Bostono liuanistinė mokykla prasidės ketvirtosios ir baigiamosios klasių egzaminai. Visi egzaminai baigsis birželio 1 d., o mokyklos mokslo metų pabaigtuvės bus birželio 8 dieną.

Sveikiname!

Sveikiname Vytautą Račkauską, grįžusį iš Korėjos po 4 metų tarnybos Dėdės Samo kariuomenėje.

Tėvai Eugenija ir Pranas Račkauskai ir sesers šeima

Gaisrai So. Bostone

Praeitą savaitę sudegė greta So. Bostono Lietuvių Pil. Dr-jos buvęs Strand restoranas ir sandėliai aplink Summer gatvės tiltą per geležinkelį. Sudegė ir tiltas. Nuostolių padaryta iki 2 milijonų dolerių. Gaisrą gesino 400 ugniagesių.

Sudegė 11 arkliai

Sekmadienį sudegė 11 Suffolk Downs lenktynių arkliai. Spėjama, kad arklidė buvo padegta.

Aplamai, pastaruoju laikotarpiu Bostone vis daugėja padėgimų, kurie pasima ir žmonių gyvybių aukų.

Išnuomoja

Išnuomojama City Point rajone, 110 P St., 2½ kambarių. Yra šilts vanduo, ir kambariai apšildomi.

Kreiptis tel. 269-9492.

So. Bostone, Andrew stoties rajone, netoli maudynių, merginai ar moteriai išnuomojamas gražus kambarys su visais baldais ir teise naudotis virtuve.

Kreiptis trečiądienį ar ketvirtadienį telefonu AN 9-1219. (21)

Dėmesio jaunavedžiams

Povestuvinė kelionė į Bermudą \$210.- porai

Už šią žemą kainą gausite privačiame plažėje liuksusinį kambarį su jūros vaizdu, pusryčiais ir pilnu aptarnavimu

8 dienoms

Kreipkitės į

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE

390 West Broadway
South Boston, Mass. 02127
Telefonas: 268-8764

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE

VIENINTELĖ LIETUVIŠKA KELIONIŲ ĮSTAIGA NAUJOJOJ ANGLIJOJ, atstovaujanti visoms vietinėms ir užsienio lėktuvų linijoms, kartu sutvarkanti viešbučių ir kelionių planus. Specialiai žemomis kainomis vykstantiems į Floridą — MIAMI — iš Bostono. — tik \$65.-

VISŲ LĖKTUVŲ LINIJŲ BILETAI (AIR TICKETS) IŠRASOMI BELAUKIANT — JE JOKIO PAPILDOMO MOKESCIO. PASITEIRAUKITE IR ĮSITIKINKITE — PATARNAVIMAS GREITAS.

Per TANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE galite atsikviesti į svečius savo gimines iš Lietuvos.

KARTU YRA

Globe Parcel Service, Inc.

IR

Podarogifts skyrius

per kurį galite išsiųsti savo giminėms pinigų, siuntinius ir rusiškų gaminių sertifikatus.

ČIA GALITE PIRKTI SIUNTINIAMS VILNĖS SKARYTES IR ITALISKUS NAILONINIUS LIETPALČIUS SU 10% NUOLAIDA.

Istaiga atdara: kasdien nuo 9 val. iki 5 val. v. ketvirtadieniais nuo 9 val. iki 7 val. v. šeštadieniais nuo 8 val. iki 12 val. dn.

Galite rašyti ar skambinti lietuviškai:

390 West Broadway, South Boston, Mass. 02127

Telefonas: 268-8764

Vedėja: Aldona Adomonis

South Boston Savings Bank

Inkorporuotas 1863

460 West Broadway., South Boston, Mass.

"Kur tūkstančiai taupo milijonus"

ALFRED W. ARCHIBALD, PREZIDENTAS

Šio banko direktorių taryboje yra Lietuvos garbės konsulas adv. A. O. Shalina ir adv. Jonas Grigalius. Reikale su patarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai.

Turtas (Assets) virš \$132,000,000

Dabar moka **5%** už visų rūšių taupomus pinigus

R The Apothecary

LIETUVIŠKA TIKRA VAISTINĖ

Paruošame tikrai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus.

Jei reik vaistų — eikite į lietuvišką vaistinę.

Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm.

882 a W. Broadway, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTON.

Telefonas AN 8-6020

Nuo 9 val. ryto iki 8 val. v., šiek tiek šventadieniais ir sek.

LAISVĖS VARPAS

NAUJOJO ANGLIJOS LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIO PROGRAMA

Sekmadieniais 8-9 val. ryto FM Bangomis 105.7 megaciklų iš WKOX, Framingham, Mass.

VEDEJAS — P. VIŠCINIS
173 Arthur St.

BROCKTON, MASS. 02402

Tel. Jūniper 6-7209

VARPAS Nr. 7, 168 psl. Jame rašo dr. J. Pajaujis, M. Mackevičius, L. Grinius, A. Kucys, dr. K. Karvelis, J. Audėnas, dr. V. Kanauka, A. Sugintas, V. Čižiūnas, J. Daugėla ir kt. Kaina \$2.

(Keleivio adm. dar galima gauti Varpo Nr. 5 bei 6, kuriuose taip pat yra nesensancinių straipsnių. Jų kaina po \$2.)

TREČIOJI PRADALGĖ

Tai Nidos Knygų Klubu literatūros metraštis, kurį redagavo K. Barėnas. Jame yra 16 rašytojų eilėraščių, atsiminimų, prozos ir kt. Knyga turi 414 psl., kaina minkštais viršeliais \$3.15, kietais \$3.75.

So. Bostone arti pamario tik suaugusiems išnuomojamas ant-rame aukšte visai atnaujintas butas iš 4 ir pusės kambarių. Kreiptis bet kada į III aukštą, 21 Dixfield St., So. Bostone. (23)

Dvi patikimos verslininkės ieško 4 ar 5 kambarių apšildomo buto Dorchesterio prie Ashmont ar Shawmut stočių privačiame name, pirmam ar antram aukšte. Skambinti: Mrs. Collins CO 5-3396. (23)

Peter Maksvytis

Carpenter & Builder

49 Church Street
E. Milton, Mass.

Atlieku visus patalymų, remontą ir projektavimo darbus iš lauko ir viduje, gyvenamųjų namų ir biiznio pastatų, pagal Jūsų reikavimą. Šaukite visados iki 9 valandų vakaro.
Telefonas: 698-8675

A. J. NAMAKSY

Real Estate & Insurance

321 County Club Rd.
Newton Centre, Mass. 02159
Tel. 332-2645

ATLAS PARCELS CO.

82 Harrison Street,
Worcester, Mass. 01604
Tel. 798-3347

Tiesiai iš Worcesterio siunčiam įvairius siuntinius į Lietuvą ir kitus Rusijos valdomus plotus! Siuntiniai sudaromi iš vietinės gamybos medžiagų, apavų, maisto ir pramonės gaminių. Turime vietoje įvairių vietinės gamybos ir importuotų prekių iš kitų kraštų visai žemomis kainomis. Be to, siunčiame maistą, pinigus ir galite užsakyti jų gamybos prekes. Čia sumokėsite pinigų, o gimines ten vietoje galės pasirinkti užsakytas prekes.

Taipogi tarpininkaujame per tam tikras įstaigas atsikviesti gimines čia pas save į svečius ar nuolatiniams apsigyvenimui. Patarnavimas atliekamas greitai ir sąžiningai. Atsilankę įsitikinsite.

Vedėjas A. Schyrinski

PRASYMAS

"Keleivio" administracija prašo gerb. skaitytojų, kurie keičia adresą, pranešant naująjį adresą neužmiršti nurodyti ir senąjį. Nepamirškite parašyti pašto numerio — zip code.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

ĮVAIRIAUSIAS DOVANAS

siunčia betarpiškai

IŠ BOSTONO Į LIETUVĄ ir kitus Rusijos okupuotus kraštus

Pristatymas greitas ir garantuotas

Atidaryta darbo dienomis nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak. o šeštadieniais nuo 8 val. ryto iki 2 val. p.p.

331 W. Broadway

So. Boston, Mass. 02127

Tel. 268-0068

Vedėjas J. Vaitaitis

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

169 Milbury St.

WORCESTER, MASS.

Tel. SW 8-2868

yra vienintelė oficiali įstaiga Worcesterio, kuri siunčia siuntinius tiesiog iš Worcesterio į Lietuvą ir kitas Rusijos valdomas sritis. Čia kalbama lietuviškai, patarnaujama greitai ir sąžiningai. Siuntiniai nuveina greitai ir tvarkingai.

Čia galima gauti įvairiausių importuotų ir vietinės gamybos medžiagų ir kitų daiktų, tinkamų Lietuvoje, labai žemomis kainomis. Vedėja B. Sviklienė

RADIO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radijo Programa Naujojoje Anglijoje, iš stoties WLYN, 1360 FM, lokikly ir iš stoties FM, 101.7 mc. veikia sekmadieniais nuo 1 iki 1:30 val. dieną. Perduodama: Vėliausių pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdūtės pasaka.

Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florists gėlių ir dovanų krautuvę, 502 E. Broadway, So. Bostone. Telefonas AN 8-0489. Ten gaunamas ir Keleivis.

Telefonas: AN 8-2805
Dr. Jos. J. Donovan
Dr. J. Pašakarnio

IPEDINIS OPTOMETRISTAS
Valandos: nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak. Vakaraš iš anksto susitarus 447 BROADWAY South Boston, Mass.

TEL. AN 8-2124
Dr. Amelia E. Rodd (RUDOKIUTĖ)
OPTOMETRISTĖ
Valandos: nuo 10 ryto iki 6 vakaro Trečiadieniais — uždara 445 BROADWAY SOUTH BOSTON, MASS.

Ketvirtis & Co. — JEWELERS —
Laikrodžiai-Deimantai Papuošalai
Elektroniniai Prietaisai
Rūpestingai taisome laikrodžius žiedus, papuošalus
379 W. BROADWAY SOUTH BOSTON
Tel. AN 8-4649

Dažau ir Taisau
Namų iš lauko ir viduje. Lėdų popierių ir taisau viską, ką pataisyti reikia. Naudoju tik geriausią medžiagą.
JONAS STARINSKAS
220 Savin Hill Ave.
Dorchester, Mass.
Tel. CO 5-5854

DRAUDIMO AGENTŲRA
Atlieka įvairių rūšių draudimus
Kreiptis senū adresu:
BRONIS KONTRIM
598 Broadway
So. Boston, Mass. 02127
Tel. AN 8-1761

Flood Square Hardware Co.
Savininkas N. J. ALEKNA
630 EAST BROADWAY SOUTH BOSTON, MASS.
TELEFONAS AN 8-4148
Benjamin Moore Dažai Popieriaus Sienuose Stiklas Langams Visokie reikmenys namams Reikmenys plomberiams Visokie geležies daiktai

TAUPYKITE \$\$\$

šildydami A LYVA

ir naudodamiesi patarnavimu

FORTUNA FUEL CO.

- 24 valandas VELTUI degiklio (burner) aptarnavimas.
- VELTUI vasarą jūsų krosnies ir degiklio išvalymas.
- AUTOMATINIS alyvos įpylimas.

• AUKŠČIAUSIOS RUSIŠS kūrenamoji alyva **16.9** už galoną

• PILNUS APSILDYMO ĮRENGIMUS parduoda, įrengia ir aptarnauja

FORTUNA FUEL Co.

487 Washington St., Dorchester, Mass.

GE 6 1204